

UNIVERZITA PALACKÉHO v OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra bohemistiky

**PRAVOPISNÉ A MORFOLOGICKÉ ADAPTACE PŘEJATÝCH
ANTROPONYM ZAKONČENÝCH NA [a], [á], [o], [ó], [u], [ú] (na
materiálu korpusů SYN2005, SYN2006PUB, SYN2009PUB, popř.
textů na morfeo.centrum.cz)**

Magisterská diplomová práce

Lukáš Chytil

Česká filologie

Vedoucí práce: **doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.**

Olomouc 2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Prohlašuji, že jsem tuto magisterskou diplomovou práci vypracoval samostatně a uvedl v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použil.

Práci odevzdávám v rozsahu 108 087 znaků (včetně mezer a poznámek pod čarou).

V Olomouci dne

.....

Za cenné rady a připomínky při vypracování této diplomové práce děkuji doc. PhDr. Boženě Bednaříkové, Ph.D.

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Podstatná jména vlastní (propria).....	9
2.1	Typologizace vlastních jmen.....	9
2.2	Mluvnické rysy proprií.....	9
2.2.1	Rod vlastních jmen.....	10
2.2.1	Číslo vlastních jmen.....	10
3	Skloňování vlastních jmen.....	11
3.1	Základy skloňování antroponym.....	11
2.2.1	Maskulina zakončená na [a, á].....	11
2.2.1	Maskulina zakončená na [o, ó].....	16
2.2.1	Feminina zakončená na [o, ó].....	17
2.2.1	Maskulina zakončená na [u, ú].....	18
2.2.1	Feminina zakončená na [u, ú].....	19
2.2.1	Přechylování příjmení.....	19
4	Korpusy SYN2005, SYN2006PUB, SYN2009PUB.....	22
5	Vlastní výzkum.....	23
5.1	Maskulina zakončená na [a, á].....	24
5.1.1	Mahátma Gándhí.....	24
5.1.2	Federico García Lorca.....	26
5.1.3	Rainer Maria Rilke.....	29
5.1.4	Alberto Moravia.....	32
5.1.5	Pierre Mauroy.....	33
5.1.6	Pierre Bérégovoy.....	33
5.1.7	Stéphane Courtois.....	35
5.1.8	François Villon.....	36
5.1.9	Gerald Asamoah.....	39
5.1.10	Janne Niinimaa.....	39
5.2	Maskulina zakončená na [o, ó].....	40
5.2.1	Mao Ce-tung.....	40
5.2.2	Danny DeVito.....	42
5.2.3	Pier Paolo Pasolini.....	44
5.2.4	Giovanni Boccaccio.....	46
5.2.5	Francisco Franco.....	47
5.2.6	Tycho Brahe.....	49
5.2.7	André Malraux.....	53
5.2.8	Jean-Jacques Rousseau.....	54
5.2.9	George Bernard Shaw.....	55
5.3	Maskulina zakončená na [u, ú].....	57
5.3.1	Victor Hănescu.....	57
5.3.2	Daniel Defoe.....	58
5.3.3	Edgar Allan Poe.....	59
5.3.4	Džaváharlál Nehrú.....	61
5.3.5	Paulo Coelho.....	63
5.3.6	Hugh Jackman.....	64
5.3.7	Matthew Perry.....	66
5.4	Feminina zakončená na [a, á].....	68
5.4.1	Jessica Alba.....	68

5.4.2	Conchita Martínez	70
5.4.3	Maria Skłodowska-Curie	71
5.4.4	Oprah Winfrey	72
5.4.5	Sarah Connor	73
5.4.6	Sophia Loren	75
5.4.7	Julia Stiles	77
5.4.8	Alicia Keys	78
5.4.9	Dorothea Lange	79
5.4.10	Nausikaa	80
5.5	Feminina zakončená na [o, ó]	82
5.5.1	Yoko Ono	82
5.5.2	Maria Kirilenko	82
5.5.3	Kalypso	83
5.6	Feminina zakončená na [u, ú]	85
5.6.1	Audrey Tautou	85
5.6.2	Sue Townsend	86
5.6.3	Drew Barrymore	86
6	Závěr	88
7	Anotace	90
8	Seznam literatury	91

1 Úvod

S cizími vlastními jmény se dostáváme do kontaktu dennodenně. Pravopis a flexe některých z nich nám nečiní žádné problémy, u jiných je nalezení a použití správných tvarů mnohdy složité i pro jazykové profesionály. Této situaci nepomáhá ani fakt, že cizími proprii se mluvnice češtiny a jazykové příručky zaobírají spíše okrajově.

Tato magisterská diplomová práce si klade za cíl sledovat pravopisné a morfologické adaptace cizích antroponym zakončených ve výslovnosti na [a, á, o, ó, u, ú]. Budeme pozorovat, zda a jak se takováto vlastní jména začleňují do deklinačního systému českého jazyka. Vybereme 26 maskulin a 16 feminin (zvolíme jména několika typů: a) rodné jméno a příjmení, b) jméno obsahující člen či podobný výraz, c) zdvojené jméno se spojovníkem, d) víceslovné příjmení). Při výběru se nebudeme omezovat na jediný jazyk.

Podklady pro práci budou tvořit data získaná z korpusů SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB. Pro zpřesnění informací u některých jmen použijeme i internetový vyhledávač Morfeo.cz. U nalezených dokladů budeme sledovat, zda jsou v souladu s pravidly a doporučeními, která uvádějí akademická Mluvnice češtiny, Příruční mluvnice češtiny a především Internetová jazyková příručka, kterou na svých stránkách provozuje Ústav pro jazyk český AV ČR.

Praktické části budou předcházet tři části teoretické. V první se budeme věnovat vlastním jménům obecně, uvedeme jejich kategorizaci podle akademické Mluvnice češtiny a vyložíme základní informace týkající se rodu a čísla vlastních jmen. Druhá část bude zaměřena na vyložení základů pravidel pro skloňování cizích antroponym zakončených ve výslovnosti na [a, á, o, ó, u, ú]. Zmíníme se také o přechylování takto zakončených ženských příjmení. Třetí a poslední praktická část bude věnována stručnému seznámení se s korpusy SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB.

Náš výzkum si v žádném případě nebude činit nárok na reprezentativnost. Nicméně velikost korpusů nám dovoluje myslet si, že získaná data ukáží tendence deklinace vybraných typů cizích antroponym v současném úzu.

2 Podstatná jména vlastní (propria)

Vlastní jména jsou jazykové prostředky, které označují konkrétní skutečnosti, jedince nebo jednotliviny a které je tak odlišují od ostatních jedinců a jednotlivin stejného druhu. Propria jsou tedy opakem podstatných jmen obecných, od kterých se odlišují identifikační funkcí.

2.1 Typologizace vlastních jmen

Vlastní jména se dělí podle povahy pojmenovávaných skutečností. V různých lingvistických pracích se můžeme setkat s různou klasifikací. Pro účel této diplomové práce postačí dělení, které nám nabízí Mluvnice češtiny¹:

antroponyma – rodná jména, příjmení, přezdívky, dále jména mytologických a pohádkových bytostí a jména rodinná, rodová, obyvatelská a národní (Petr, Pind'a, Herkules, Popelka, Němci),

toponyma – zeměpisná jména neživých přírodních objektů (Amerika, Boston, Morava),

chrématonyma – jména produktů lidské činnosti a institucí (Právo, Zabiják).

2.2 Mluvnické rysy proprií

Tím, že vlastní jména jsou převážně substantiva, používají k vyjádření vztahů pojmenovávaného objektu v podstatě stejné gramatické kategorie jako podstatná jména obecná.² Na rozdíl od apelativ se však propria vyznačují specifickým využitím gramatického rodu a čísla.³

¹Mluvnice češtiny 2, s. 346.

²Mluvnice češtiny 2, s. 346.

³tamtéž, s. 346.

2.2.1 Rod vlastních jmen

Vlastní jména označující živé bytosti se vyskytují pouze v mužském životném a ženském mluvnickém rodě. To je dáno tím, že mluvnický rod těchto jmen se kryje s rodem přirozeným. Mluvnice češtiny uvádí příklad⁴: „*osobními jmény označujícími jedince mužského rodu se stala původní apelativa ženského nebo středního rodu, přešla k rodu mužskému a stala se životnými (ta hruška – pan Hruška).*“

2.2.1 Číslo vlastních jmen

Vlastní jména jako prostředky vyjádření jednosti a jedinečnosti se primárně vyskytují v jednotném čísle, jsou tedy singularia tantum.

V souvislosti s antroponymy se můžeme setkat s názvy celků, pro které je množné číslo základní formou. Jedná se o tzv. skupinová antroponyma. Patří mezi ně například rodová a obyvatelská jména.⁵

⁴ Mluvnice češtiny 2, s. 347.

⁵ tamtéž, s. 348-349.

3 Skloňování vlastních jmen

Málokterá propria cizího původu při začleňování do češtiny zůstávají nesklonná. Většina z nich podléhá morfologické adaptaci a přijímá flektivní pravidla českého jazyka. Kvůli zvláštnostem mluvnických rysů vlastních jmen se tendence omezovat hláskové alternace prosazuje více než u apelativ, a to proto, aby bylo identifikování základní podoby jmen snazší.⁶

Přiřazování k deklinačnímu vzoru se v první řadě děje podle výslovnostní podoby. Přihlíží se však také k podobě psané, a to opět zejména tam, kde to usnadní identifikaci původní podoby jména.

3.1 Základy skloňování antroponym

Pozn.: Jako základ této kapitoly posloužila Internetová jazyková příručka Ústavu pro jazyk český Akademie věd⁷. Dále bylo přihlédnuto ke koncepci Mluvnice češtiny⁸, Příruční mluvnice češtiny⁹.

2.2.1 Maskulina zakončená na [a, á]

3.1.1.1 Jména zakončená ve výslovnosti i v písmu na -a

Antroponyma zakončená ve vyslovované i psané podobě na -a se skloňují podle vzoru „předseda“ (*Mára* – 2. p. *Máry*). Pokud koncovému -a předchází měkké souhláskové písmeno nebo *i/y*, ve druhém pádu je koncovka -i (*Maria* – 2. p. *Marii*).

Pozn.: Váhala uvádí u jmen zakončených na -ia možnost dvojího tvaru u druhého pádu (*Borgia* – 2. p. *Borgii/Borgie*)¹⁰ – u italských jmen jde ovšem jen o psané -ia, ale nevyslovované.

⁶ tamtéž, s. 350.

⁷ Internetová jazyková příručka, <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=321>

⁸ Mluvnice češtiny 2, s. 357-366.

⁹ Příruční mluvnice češtiny, s. 271-277.

¹⁰ VÁHALA, František. *Skloňování vlastních jmen osobních a místních*, s. 180.

U neslovanských jmen zakončených na samohlásku, které předchází písmeno *-c-*, jež se vyslovuje jako [k], se v nepřímých pádech v grafické podobě objevují jak tvary s *-c-*, tak i tvary s *-k-* (*Lorca* – 2. p. *Lorky/Lorcy*). V genitivu píšeme *-y*.

Pokud se psaná a vyslovovaná podoba liší, zvolíme koncovku podle grafické podoby (*Baroja* [*barocha*] – 2. p. *Baroji* [*barochy*], *Klimsza* [*klimša*] – 2. p. *Klimszy* [*klimši*]).

K orientálním jménům (neplatí u víceslabičných japonských jmen) se připojují koncovky podle vzoru „*pán*“ (*Ma* – 2. p. *Maa*).

3.1.1.2 Jména zakončená ve výslovnosti na [a] a v písmu na jiné samohláskové písmeno

Skloňování těchto antroponym je rozkolísané. V Mluvnici češtiny se uvádí, že u francouzských jmen zakončených v grafické podobě na *-oy* a vyslovované [oa] se obvykle k nominativnímu tvaru singuláru připojují koncovky vzoru „*pán*“. Při vyslovování se pak nominativní [a] vypouští.¹¹

Podle Internetové jazykové příručky se tento způsob v praxi nepoužívá. Jsou nabízeny dvě varianty skloňování, a to buď deklinace na základě zakončení v grafické formě podle vzoru „*muž*“ (*Leroy* – 2. p. *Leroje* [*lero(a)je*]), nebo na základě výslovnostní podoby podle vzoru „*předseda*“ (*Leroy* – 2. p. *Leroj* [*lero(j)i*]). Tato příjmení jsou obvykle nesklonná ve spojení s předložkou nebo skloňovaným rodným jménem.

3.1.1.3 Jména zakončená ve výslovnosti na [a] a v písmu na souhláskové písmeno

Ke jménům zakončeným v grafické podobě nejčastěji na *-d*, *-t*, *-s*, *-x*, *-h* se pádové koncovky nepřímých pádů přidávají za celé jméno. Podle zakončení na měkké

¹¹ Mluvnice češtiny 2, s. 358.

nebo tvrdé písmeno se pak skloňují podle vzoru „muž“ nebo „pán“. U francouzských jmen zakončených v nominativu na *-ois* nebo *-oix* se v nepřímých pádech vyslovuje koncová souhláska jako [z] (*Delacroix* [delakroa] – 2. p. *Delacroix* [delakroaze], *Jeremiah* [džeremija] – 2. p. *Jeremiaha* [džeremiaha]).

3.1.1.4 Jména zakončená ve výslovnosti na [á]

Antroponyma zakončená ve výslovnosti na [á] se zpravidla skloňují připojováním pádových koncovek vzoru „pán“ k nominativnímu tvaru singuláru (*Jahjá* – 2. p. *Jahjáa*). U finských jmen typu *Kivimaa* nebo *Mirenmaa* lze volit deklinaci buď podle vzoru „pán“, anebo podle vzoru „předseda“ (*Kivimaa* – 2. p. *Kivimáa/Kivimaaa/Kivimay*).

3.1.2 Feminina zakončená na [a, á]

3.1.2.1 Jména, ve kterých koncovému -a předchází ve výslovnosti tvrdá nebo obojetná souhláska

Ženská cizí jména zakončená ve výslovnosti i písmu stejně se skloňují podle vzoru „žena“. U jmen, ve kterých je mezi tvrdé souhláskové písmeno a koncové *-a* vloženo němé *-h-*, se ve třetím a šestém pádu jednotného čísla němé *-h-* vypouští (*Martha* – 3. p. *Martě*).

Problematická jsou jména zakončená v písmu na *-a* po psaném *-c-* vyslovované jako [ka]. V nepřímých pádech se kromě třetího a šestého pádu jednotného čísla mění písmeno *-c-* v *-k-*. Pro snadnější odvoditelnost základního tvaru ovšem lze ponechat písmeno *-c-*. Zvolení jednoho či druhého typu zápisu závisí na situaci a typu textu (*Veronica* – 4. p. *Veronicu/Veroniku*). Podobně si lze vybrat u jmen se dvěma *-c-* a koncovkou *-a*. (*Rebecca/Rebeka* – 2. p. *Rebecy/Rebky*).

Problémovou skupinu tvoří některá anglosaská jména hebrejského původu zakončená v grafické podobě na nevyslovované *-h*. Tato jména kolísají mezi nesklonností a způsobem deklinace podle vzoru „žena“. Pokud se je rozhodneme

skloňovat, koncové *-h* se v nepřímých pádech vypouští a jméno se při deklinaci chová stejně, jako by bylo zakončené na *-a*. (*Deborah* – 2. p. *Deborah/Debory*).

3.1.2.2 Jména, ve kterých koncovému *-a* předchází ve výslovnosti měkká souhláska

Jména tohoto typu se skloňují podle vzoru „žena“. Výjimkou jsou jména zakončená v písmu na *-ia*. Ve druhém pádu se užívá koncovky *-i*. Ve třetím a šestém pádu skloňování kolísá mezi vzory „žena“ a „růže“ (*Zoja* – 3. p. *Zoji/Zoje*).

U jmen, v nichž koncovce *-a* předchází tvrdé souhláskové písmeno, které se vyslovuje měkce, se doporučuje ve druhém pádu zachovat koncovku *-y* (*Natasha* [*nataša*] – *Natashy*).

Jména zakončená v písmu na *-ia* a ve výslovnosti na [*ija*] se skloňují podle vzoru „růže“ (*Sofia* – 2. p. *Sofie*). Příčinou je analogie se jmény se zakončením na *-ie* (*Sofie*). Objevují se však i tvary vytvořené podle vzoru „žena“, a to především u jmen, která nemají analogické podoby zakončené na *-ie*.

Podle vzoru „žena“ se skloňují jména zakončená na *-ia*, která se však vyslovují [*ča*], [*dža*], [*ša*], [*d'a*], [*t'a*], [*ňa*] (*Georgia* [*džordža*] – *Georgii* [*džordži*]). Skloňování, stejně tak i výslovnost, některých jmen tohoto typu ovšem může kolísat. Vyslovujeme-li jméno jako [*džordža*], skloňujeme podle vzoru „žena“. Vyslovujeme-li však [*džordžija*], měli bychom volit deklinaci podle vzoru „růže“.

Předchází-li koncovým písmenům *-ia* samohláska, skloňujeme jména podle vzoru „žena“ (*Maya* [*maja*] – *Mayi* [*maji*]). Stejně tak se skloňují dvojslabičná jména typu *Lia*, *Ria*. Pouze ve třetím a šestém pádu je lze deklinovat podle vzoru „růže“ (*Ria* – 3. p. *Rii/Rie*).

Deklinace jmen typu *Medeia*, *Cassiopeia* kolísá mezi vzory „žena“ a „růže“. Toto kolísání je způsobeno existencí variant typu *Medea*, *Cassiopea*.

Kolísání v deklinaci se vyskytuje i u skupiny jmen zakončených ve výslovnosti na [íja]. Jména, která mají dlouhé -í- v písmu i ve výslovnosti, se skloňují zpravidla podle vzoru „žena“ s možnými dubletami podle vzoru „růže“ ve třetím a šestém pádu. Jména, u kterých je ve výslovnosti -í-, ale v písmu -i-, kolísají ve skloňování mezi vzory „žena“ a „růže“.

3.1.2.3 Jména ve výslovnosti zakončená na [ea], [ua], [oa]

Jména zakončená na [ua] se skloňují podle vzoru „žena“, pouze ve třetím a šestém pádu se vyskytuje koncovka -i podle vzoru „růže“.

Jména zakončená na [ea] kolísají mezi vzorem „žena“ a podvzorem „idea“, a tak mají ve druhém, třetím a šestém pádu dubletní tvary (*Galatea* – 2. p. *Galateji/Galatey/Galate* je, 3. a 6. p. *Galateji/Galatei/Galatee*).

Dvojslabičná jména zakončená na [ea] se skloňují podle vzoru „žena“. Ve třetím a šestém pádu se objevují dubletní tvary podle vzoru „žena“ a „růže“ (*Rea* – 3. a 6. p. *Rei/Ree*).

3.1.2.4 Jména zakončená ve výslovnosti na [á]

U jmen zakončených v písmu na -aa a ve výslovnosti na [á] se v nepřímých pádech odtrhne koncové -a a nahradí se koncovkami vzoru „žena“ (*Nausikaa* – 2. p. *Nausikay*).

Jména končící v písmu i výslovnosti na [á] skloňujeme tak, jako by byla zakončená na krátkou samohlásku, tedy podle vzoru „žena“ (*Gangá* – 2. p. *Gangy*) nebo „růže“ (*Hestiá* – 2. p. *Hestie*). Pro snazší rozpoznání základního tvaru lze ponechat tato jména nesklonná.

2.2.1 Maskulina zakončená na [o, ó]

3.1.2.5 Jména zakončená v písmu i ve výslovnosti na [o]

Pokud je jméno zakončené v písmu i ve výslovnosti na *-o*, skloňuje se podle vzoru „*pán*“. Při deklinaci se v nepřímých pádech koncové *-o* odsouvá. Výjimkou je pátý pád, který je totožný s pádem prvním (*Marko* – 2. p. *Marka*). V případě, že koncovému *-o* předchází skupina dvou a více souhlásek nebo je jméno jednoslabičné, lze v nepřímých pádech koncové *-o* ponechat. Děje se tak například u některých skandinávských nebo orientálních jmen.

Zvláštním skloňováním se vyznačují jména *Oto/Otto* a *Ivo*. Jméno *Oto/Otto* lze skloňovat podle vzoru „*předseda*“ i podle vzoru „*pán*“. Jméno *Ivo* se primárně skloňuje podle vzoru „*pán*“. Tvar *Iva* má ovšem varianty i podle vzoru „*předseda*“ (*Ivo* – 2. p. *Iva/Ivy*).

U jména *Mao* se podle tradice koncové *-o* v nepřímých pádech odsouvá. U ostatních orientálních jmen připojujeme koncovky obvykle až za celé jméno (*Mao* – 2. p. *Maa*, *Wo* – 2. p. *Woa*).

Kolísání v nepřímých pádech se vyskytuje u jmen zakončených na *-(c)co*. Vedle podob s *-c-* je možné užívat i podoby s *-k-* (*Franco* – 2. p. *Franca/Franka*). Akademická Mluvnice češtiny o této možnosti nehovoří.

3.1.2.6 Antická jména

Specifický způsob deklinace je třeba dodržovat u jmen antických. V nepřímých pádech se skloňují podle vzoru „*pán*“, avšak nejdříve je potřeba rozšířit základ slova o kmenový formant *-on-* (*Nero* – 2. p. *Nerona*). Skloňování některých antických jmen může kolísat (*Tycho* – 2. p. *Tychona/Tycha*).

3.1.2.7 Jména zakončená ve výslovnosti na [o], ale v písmu na souhláskové písmeno

Jména této skupiny skloňujeme podle vzoru „pán“ nebo „muž“. Koncovky se však přidávají až za celé jméno (*Garros* [garo] – 2. p. *Garrosse* [garose], *Girardot* [žirardo] – 2. p. *Girardota* [žirardota]). Dvojím způsobem můžeme skloňovat francouzská jména zakončená na *-aux*. Prvním způsobem je deklinace podle vzoru „pán“. Pádové koncovky se připojují za celé jméno, ve výslovnosti se však koncová souhláska vypouští (*Carpeaux* [karpo/-ó] – 2. p. *Carpeauxa* [karpoa/-óa]). Jako druhý způsob lze užít skloňování, u kterého se v nepřímých pádech koncová souhláska ve výslovnosti nevypouští (*Marivaux* [maryvó] – 2. p. *Marivauxe* [maryvóze]).

3.1.2.8 Jména zakončená ve výslovnosti na [ó]

Jména zakončená ve výslovnosti na [ó] se skloňují podle vzoru „pán“. Pádové koncovky se pak přidávají za celé jméno (*Vandelloo* [fandeló] – 2. p. *Vandelloo* [fandelóa]). Podobně se deklinují i francouzská jména s dubletní výslovností [o/ó] (*Rousseau* [ruso/rusó] – 2. p. *Rousseaua* [rusóa]). Stejně tak se skloňují i jména zakončená v písmu na souhláskové písmeno. To se pak ve výslovnosti vypouští (*Waugh* [vó] – 2. p. *Waugha* [vóa], 5. p. *Waughu* [vó], *Law* [ló] – 2. p. *Lawa* [lóva], 5. p. *Lawa* [ló]). Odlišnost je u německých jmen zakončených na *-ow*. Ta v nepřímých pádech zachovávají souhláskové písmeno i ve výslovnosti (*Bülow* [biló] – 2. p. *Bülowa* [bilova]).

2.2.1 Feminina zakončená na [o, ó]

Tato jména se skloňují podle vzoru „žena“, ovšem lze s nimi zacházet i jako se jmény nesklonnými (*Hanako* – 2. p. *Hanaky/Hanako*).

Antická jména zakončená v písmu na *-ó* se chovají stejně jako výše popsaná skupina. Buď je lze skloňovat podle vzoru „žena“, anebo mohou zůstat nesklonná. Specifické deklinaci podléhají latinská jména zakončená v písmu na *-o*. Při jejich

skloňování se základ slova rozšiřuje o *-n-* a poté se připojuje koncovka podle vzoru „žena“ (*Dido* – 2. p. *Dinony/Dido*). I tato jména mohou zůstat nesklonná.

2.2.1 Maskulina zakončená na [u, ú]

3.1.2.9 Jména zakončená ve výslovnosti i v písmu na -u

Je-li jméno zakončeno ve výslovnosti na [u], koncovky podle vzoru „pán“ se přidávají za celé jméno (*Mobutu* – 2. p. *Mobutua*). Výjimku tvoří skupina jmen rumunských (*Moiceanu* – 2. p. *Moiceana*) a novořeckých, případně albánských, ve kterých koncovému *-u* předchází samohláska (*Papandreu* – 2. p. *Papandrea*). Při deklinaci se v nepřímých pádech koncové *-u* odtrhává. Přípustné je koncové *-u* ponechat, a to v případě, že z tvaru jména nelze poznat, spadá-li do této skupiny (*Spiru* – 2. p. *Spirua*).

3.1.2.10 Jména zakončená ve výslovnosti na [u] a v písmu na jiné písmeno nebo skupinu písmen

Pádové koncovky podle vzoru „pán“ se v těchto případech připojují za celé jméno. Pokud jméno končí na souhláskové písmeno, souhláska se ve výslovnosti v nepřímých pádech vypouští (*Poe* [pou] – 2. p. *Poea* [poua], *Marlow* [márlou] – 2. p. *Marlowa* [márloua]). Specifickou skupinu tvoří portugalská jména zakončená v písmu na *-o*. U těchto jmen se *-o* v nepřímých pádech vypouští (*Amado* [amadu] – 2. p. *Amada* [amada]). Další výjimkou jsou francouzská jména typu *Jaloux* [žalu], u kterých jsou přípustné jak tvary vycházející z psané podoby, tak i tvary vycházející z podoby artikulované (*Jaloux* [žalu] – 2. a 4. p. *Jalouxa* [žalua]/*Jalouxe* [žaluze], 3. a 6. p. *Jalouxovi* [žaluovi/žaluzovi], 5. p. *Jalouxi* [žaluzi/žalu], 7. p. *Jalouxem* [žaluem/žaluzem]).

3.1.2.11 Jména zakončená ve výslovnosti na [ú] a v písmu na -ú, -ů

U jmen typu *Hehrú, Šunsú* se koncovky podle vzoru „*pán*“ připojují za celé jméno (*Nehrú* – 2. p. *Nehrúa*).

3.1.2.12 Jména zakončená ve výslovnosti na [ú] a v písmu na jiné písmeno nebo skupinu písmen

Pádové koncovky podle vzoru „*pán*“ se připojují za celé jméno. Pokud je jméno zakončeno na souhláskové písmeno, toto písmeno se v nepřímých pádech ve výslovnosti vypouští (*Roux* [rú] – 2. p. *Rouxa* [rúa], *Hugh* [hjú] – 2. p. *Hugha* [hjúa]). Je-li jméno zakončeno na -oo, ve třetím a šestém pádu se před koncovkou -ovi jedno -o- v grafice vypouští (*Boo* [bú] – 3. a 6. p. *Boovi* [búovi]).

2.2.1 *Feminina zakončená na [u, ú]*

Tato jména jsou nesklonná (*Sue* [sú] – 2. p. *Sue* [sú]).

2.2.1 *Přechylování příjmení*

Přechylování příjmení, tedy „*odvozování ženských podob příjmení z příjmení mužských*“¹², je nedílnou součástí jazykového systému češtiny. Děje se tak nejčastěji přidáním sufixu -ov(á) převážně k tvaru prvního pádu jednotného čísla mužského příjmení. I když přechylování cizích příjmení není v běžné komunikaci povinné, je výhodné, protože formálním vyjádřením protikladu mezi mužským a ženským rodem se vyhýbáme mnoha nedorozuměním (v oficiálních dokumentech právní povahy je situace jiná¹³).

¹² Internetová jazyková příručka, <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=700>

¹³ Srov. např. KNAPPOVÁ, Miloslava. *K jazykovým a právním aspektům přechylování příjmení v češtině*, s. 113-119.

3.1.2.13 Přechylování příjmení cizího původu zakončených ve výslovnosti na [-a, -á]

Je-li příjmení zakončeno ve výslovnosti na [a], koncová samohláska odpadá a přípona -ov(á) se připojuje k základu (*Moravia* [moravija] – *Moraviová*).

U neslovanských příjmení typu *Lorca* dáváme u přechýlených podob přednost zachování psaného -c-. Příponu -ov(á) připojujeme buď k základu, anebo k plné podobě mužského jména (*Lorca* – *Lorcová*, *Lorcaová*).¹⁴ Pokud je neslovanské příjmení zakončené ve výslovnosti na [a], kterému předchází samohláska, lze u ženského příjmení užít podoby nepřechýlené (*Kroa* – *Kroová* i *Kroa*). Nepřechýlené podoby ženského příjmení můžeme užít i u jmen zakončených ve výslovnosti na [á] (*Kivimaa* – *Kivimaaová*/*Kivimma*) i u francouzských příjmení zakončených v písmu na -oy (*Leroy* – *Leroyová*/*Leroy*).

3.1.2.14 Přechylování příjmení cizího původu zakončených ve výslovnosti na [o, ó]

Při přechylování příjmení zakončených na -o koncovou samohlásku odsunujeme a příponu -ov(á) připojujeme k předcházející souhlásce.

Je-li příjmení zakončeno ve výslovnosti na [ó], sufix -ov(á) se připojuje k plné podobě mužského příjmení. Pokud je příjmení zakončeno v písmu na -óo, při tvorbě přechýlené podoby se jedno -o- vypouští. U tohoto typu jmen lze užít i podoby nepřechýlené (*Szabo* – *Szabóová*/*Szabo*, *Króo* – *Króová*/*Króo*)¹⁵.

U francouzských příjmení zakončených v písmu na -(e)au, anglických příjmení končících v písmu na souhláskové písmeno a německých příjmení zakončených na -ow se přechýlené protějšky tvoří od celých podob mužských příjmení. Možné je i použití nepřechýlené podoby.

¹⁴ KNAPPOVÁ, Miloslava. *Příjmení v současné češtině: jazyková příručka*, s. 49.

¹⁵ KNAPPOVÁ, Miloslava. *Příjmení v současné češtině: jazyková příručka*, s. 51.

3.1.2.15 Přechylování příjmení cizího původu zakončených ve výslovnosti na [u, ú]

Sufix *-ov(á)* se u jmen zakončených ve výslovnosti na [u, ú] připojuje k plné podobě mužského jména. Výjimkou jsou rumunská příjmení, u kterých se nejprve odsune koncová samohláska *-u* a přípona *-ov(á)* se připojí k základu (*Ionescu – Ionescová*)¹⁶

¹⁶ KNAPPOVÁ, Miloslava. *Přechylování příjmení v češtině*, s. 233.

4 Korpusy SYN2005, SYN2006PUB, SYN2009PUB

Stomilionový korpus SYN2005 je synchronní reprezentativní korpus současné psané češtiny. Korpus je opatřen morfologickými značkami a je lemmatizován. Složení korpusu SYN2005 podle typu textů je následující: beletrie – 15 %, odborná literatura – 25 %, publicistika – 60 %. Publicistické texty jsou z let 2000 až 2004, každý rok má stejné zastoupení.

Korpus SYN2006PUB je synchronní korpus psané publicistiky, který obsahuje 300 milionů slov. Do korpusu byly zahrnuty pouze publicistické texty, a to ty, které vznikly mezi listopadem 1989 a rokem 2004. Bohužel zastoupení textů z jednotlivých let je značně nevyvážené, a korpus si proto nemůže činit nárok na reprezentativnost, což i sami autoři potvrzují¹⁷. I korpus SYN2006PUB je lemmatizován a opatřen morfologickými značkami.

Jeden z posledních korpusů, který vznikl v rámci projektu Český národní korpus, je SYN2009PUB o velikosti 700 milionů slov. Tento publicistický korpus obsahuje texty z let 1995 až 2007. Žádný z textů v SYN2009PUB nebyl již dříve zahrnut do korpusu SYN2006PUB. SYN2009PUB je lemmatizován a označován, lemmatizace byla však oproti dřívějším korpusům vylepšena. Ani tento korpus nelze považovat za reprezentativní.

Pozn.: Více o korpusové lingvistice, značkování korpusů a Českém národním korpusu v mé bakalářské práci¹⁸.

¹⁷ Český národní korpus, <<http://ucnk.ff.cuni.cz/syn2006pub.php>>.

¹⁸ CHYTIL, Lukáš. *Obouvidová slovesa v ČNK* [nepublikovaná bakalářská práce], s. 22-33.

5 Vlastní výzkum

Vlastní výzkum je rozdělen do dvou částí. V první se zaměřujeme na maskulina zakončená ve výslovnosti na [a, á, o, ó, u, ú], v druhé na feminina zakončená ve výslovnosti na [a, á, o, ó, u, ú]. Nejprve uvádíme tabulku/tabulky s daty, která jsme získali z korpusů a z internetového vyhledávače. Poté jednotlivé nalezené podoby hodnotíme jak z hlediska pravopisného, tak i morfologického.

Výběr antroponym byl proveden tak, aby v našem výzkumu byly zastoupeny všechny typy přejatých antroponym podle teoretické části. Neomezovali jsme se na jediný jazyk. V našem výzkumu jsou zastoupena jména anglická, francouzská, španělská, rumunská, polská atd.

Při vyhledávání jmen v korpusech jsme narazili na nedostatečnou lemmatizaci. Proto jsme u mnohých antroponym nemohli použít dotaz typu: ([lemma="Edgar"] [lemma="Allan"] [lemma="Poe"]). U většiny případů bylo nutné zadávat dotazy typu: ([word="Ed.*"] [word="Al.*"] [word="Po.*"]) či ([word="Fed.*"] [word="Gar.*"] [word="Lor[ck].*"]). Takto jsme byli schopni nalézt i tvary, u kterých došlo k překlepům. Omezení jsme pocítili i u vyhledávání v internetovém vyhledávači Morfeo.cz. Morfeo.cz není primárně určen k získávání jazykových informací, nemůžeme v něm třídit data, zjišťovat kolokace a počítat frekvence tak snadno jako v případě Bonita. Proto pokud jsme našli větší počet výskytů jedné podoby, ve které jeden deklinační formant slouží k vyjádření více mluvnických významů, například u tvaru *Hugha Jackmana*, nerozlišovali jsme, zda vyjadřuje Gsg nebo Asg, a tvar jsme zařadili do společné kategorie G/A. Jsme si vědomi toho, že se tento tvar mohl objevit i v jiném mluvnickém významu, ale pokud tomu tak bylo, jednalo se s největší pravděpodobností o mýlku, a ne o tendenci. V internetovém vyhledávači Morfeo.cz jsme zadávali dotazy typu: ! LANG="cs" "Jessiku Albaovou" nebo ! LANG="cs" "Paulu Coelho".

5.1 Maskulina zakončená na [a, á]

5.1.1 Mahátma Gándhí

Přehled výskytů tvarů jména *Mahátma Gándhí* [*mahátma gándí* / *mahatma gándí*]¹⁹ v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Mahátma Gándhí	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Mahátma Gándhí	13	29	22
	Mahátmá Gándhí	7	5	6
	Mahatma Gándhí	1	1	3
	Máhatmá Gándhí	0	2	7
	Mahatmá Gándhí	0	1	0
	Maháthma Gándhí	0	1	0
	Máhátmá Gándhí	0	1	0
	Mahátmá Gándí	0	0	1
	Mahatma Gandhi	0	0	2
	Mahátmo Gándhí	0	0	1
genitiv	Mahátmá Gandiho	1	0	0
	Mahátmy Gándhího	9	39	77
	Mahátmá Gándhího	2	4	4
	Mahatmá Gándhího	1	1	0
	Mahátma Gándhího	2	6	4
	Mahátmy Gándího	0	3	1
	Máhatmy Gándhího	0	2	4
	Mahátma Gándího	0	1	0
	Máhatmá Gándhího	0	1	3
	Mahátmy Gandhího	0	0	2
	Máhátmá Gándhího	0	0	1
	Mahátmi Gándhího	0	0	1
dativ	Mahátmu Gándhímu	0	1	0
	Máhátmá Gándhímu	0	1	0
	Mahátmovi Gándhímu	0	1	2
	Mahátma Gándhímu	0	0	1
akuzativ	Mahátmu Gándhího	1	2	8
	Máhatmá Gándhího	1	0	0
	Mahátma Gándhího	1	1	1
	Mahatmu Gandhi	0	0	1
lokál	Máhatmá Gándhím	0	0	1
instrumentál	Mahátmá Gándím	1	0	0
	Máhatmá Gándhím	1	0	0

¹⁹ Výslovnost tohoto jména je rozkolísaná. I Indové, jak vyplynulo z nahrávek na stránce forvo.com, vyslovují jméno různě.

	Mahátmou Gándhím	0	3	6
	Máhatmou Gándhím	0	1	0
	Mahátma Gándhím	0	0	1

tabulka č. 1

Přehled výskytů tvarů jména *Mahátma Gándhí* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Mahátma Gándhí	Morfeo.cz
nominativ	Mahátma Gándhí	589
G/A	Mahátma Gándhího	49
genitiv	Mahátmy Gándhí	1
	Mahátmy Gángthího	210
dativ	Mahátma Gándhímu	4
	Mahátmovi Gándhímu	7
akuzativ	Mahátmu Gándhího	25
lokál	Mahátma Gándhím	1
	Mahátmovi Gándhím	1
instrumentál	Mahátmou Gándhím	14
	Mahátma Gándhím	6

tabulka č. 2

Nominativu v korpusech jednoznačně dominuje pravopisná varianta *Mahátma Gándhí* (64). Zvýšený počet výskytů jsme zaznamenali také u těchto variant: *Mahátmá Gándhí* (18), *Mahatma Gándhí* (5) a *Máhatmá Gándhí* (9). Ostatní ortografické varianty se vykytovaly pouze ojedinele. U variant *Mahátmo Gándhí* (1), *Mahátmá Gándí* (1) a *Maháthma Gándhí* (1) jsme našli pravopisné varianty, které se od ostatních lišily přidáním nebo záměnou písmena, nikoliv kvantitou samohláskových písmen.

V genitivu registrujeme po morfologické stránce dva typy podob. V prvním případě zůstává rodné jméno nesklonné, v druhém je deklinováno podle vzoru „*předseda*“. Pokud ponecháme stranou pravopisné varianty rodného jména a příjmení, podoby, u kterých je rodné jméno utvořeno podle vzoru „*předseda*“, jsou v námi sledovaných korpusech téměř pětkrát častější než podoby, u kterých zůstalo rodné jméno nesklonné (138 x 31). Podobný poměr byl zaznamenán i v internetovém vyhledávači. Zde je však nutno brát ohled na to, že tvary

s nedeklinovaným rodným jménem jsou zařazeny do společné skupiny genitiv/akuzativ.

Dativ je v korpusech reprezentován čtyřmi podobami. U dvou z nich je rodné jméno ponecháno nedeklinované: *Máhátmá Gándhímu* (1) a *Mahátma Gándhí* (1). Neskloňované je ve druhém případě i příjmení. U tvaru *Mahátmu Gándhímu* (1) je rodné jméno utvořeno podle vzoru „pán“. U podoby *Mahátmovi Gándhímu* (3) nelze rozlišit, zda je rodné jméno vytvořeno podle vzoru „pán“ nebo „předseda“. V internetovém vyhledávači jsme zjistili mírně vyšší výskyt skloňované podoby jména.

Mezi tvary utvořenými podle vzoru „předseda“ a tvary neskloňnými registrujeme v akuzativu podobný poměr jako v genitivu.

Z korpusových dat v lokálu registrujeme pouze tvar, u kterého je rodné jméno ponecháno nedeklinované: *Máhatmá Gándhím* (1). Ani v internetovém vyhledávači nenajdeme informace, které by nám pomohli objasnit konkurenci tvarů v lokálu.

V instrumentálu převažují v korpusech i v internetovém vyhledávači tvary deklinované nad tvary nedeklinovanými.

5.1.2 *Federico García Lorca*

Přehled výskytů tvarů jména *Federico García Lorca* [*federiko garcija lorka*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Federico García Lorca	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Federico García Lorca	11	25	39	378
	Federico Garcia Lorca	1	0	0	70
	Frederico Garcia Lorca	0	0	3	13
	Frederico García Lorca	0	0	2	6
	Federiko Garcia Lorka	0	0	0	1

genitiv	Federica Garcíi Lorcy	6	35	21	53	
	Federica Garcíy Lorcy	1	1	0	0	
	Federica Garcii Lorcy	1	8	14	13	
	Federica Garcíy Lorcy	0	0	0	2	
	Frederica Garcia Lorcy	1	6	9	0	
	Federica Garcíi Lorky	1	10	8	16	
	Federika Garcíi Lorky	4	19	26	16	
	Frederica Garcíi Lorky	1	0	1	0	
	Federica Garcíi Lorci	1	0	1	0	
	Federica García Lorcy	0	1	3	11	
	Federika Garcii Lorky	0	2	0	4	
	Frederika Garcii Lorky	0	1	0	0	
	Frederica Garcia Lorky	0	1	0	0	
	Frederika Garcíi Lorky	0	1	0	1	
	Fréderica Garcíi Lorcy	0	0	1	0	
	Frederica Garcíi Lorcy	0	0	11	3	
	Frederica Garcii Lorcy	0	0	3	0	
	Federica García Lorcy	0	0	4	2	
	Federika Garcii Lorcy	0	0	1	0	
	Frederica García Lorcy	0	0	1	0	
	Federico García Lorcy	0	0	1	1	
	Federica Garcii Lorky	0	0	2	4	
	Federica García Lorky	0	0	1	0	
	Federika Garcíy Lorky	0	0	1	1	
	Frederika Garcíy Lorky	0	0	1	0	
	Federica Garcia Lorci	0	0	1	0	
	Frederica Garcii Lorky	0	0	0	1	
	dativ	Federicovi Garcíovi Lorcovi	1	0	0	0
		Federiku Garcíovi Lorkovi	1	1	0	0
		Federico García Lorcovi	0	0	0	1
akuzativ	Federika Garcíu Lorca	1	0	0	0	
	Federika Garcíu Lorku	2	2	2	0	
	Federica Garcíu Lorcú	0	1	1	0	
	Federica Garcíu Lorca	0	0	1	0	
	Federica García Lorcú	0	0	0	1	
instrumentál	Federikem Garcíou Lorkou	1	1	3	14	
	Federicem Garcíou Lorkou	0	1	0	0	
	Federicem Garcíou Lorcou	0	0	1	2	
	Fredericem Garcia Lorcou	0	0	0	1	

tabulka č. 3

Při vyhledávání jména jsme narazili na variantní podobu jména *Federico*, a to *Frederico*. To může znamenat překlep nebo pokus o překlad jména (španělsky *Federico* – anglicky *Frederic/Frederick*, latinsky *Fredericus*). Nepodařilo se nám zjistit, zda sám autor v některých spisech nepoužíval této varianty jména.

V nominativu se nejčastěji objevuje pravopisná varianta *Federico García Lorca* (453). Druhá nejfrekventovanější podoba byla *Federico Garcia Lorca* (71), tedy podoba, u které je odlišná ortografická varianta příjmení *García*. Dále byly zjištěny podoby *Frederico García Lorca* (3) a *Frederico Garcia Lorca* (2). V druhém případě opět zaznamenáváme variantu příjmení s odlišnou kvantitou.

Genitiv nám nabízí značné množství tvarů. Nejčastěji se vyskytovaly tvary *Federica Garcii Lorcy* (115) a *Federika Garcii Lorky* (65). U těchto podob jsou skloňovány všechny tři části jména. Tvar, u kterého je u rodného jména a u příjmení ponecháno písmeno *-k-*, se v korpusech a na internetu objevuje téměř dvakrát častěji než tvar, u kterého je *-k-* změněno na *-c-*. Početné je i zastoupení tvaru *Federica Garcii Lorky* (35), v němž je *-c-* změněno na *-k-* pouze u příjmení. Nalezeny byly i doklady s odlišnou pravopisnou variantou rodného jména, a to: *Frederica Garcii Lorky* (2), *Frederika Garcii Lorky* (2) a *Frederica Garcii Lorcy* (14). Podoby jména s písmenem *-c-* jsou opět frekventovanější. V podobách *Federica Garcíy Lorcy* (2), *Federika Garcíy Lorky* (2) a *Frederika Garcíy Lorky* (1) pisatelé nerespektují pravidlo, podle kterého se u těchto jmen v genitivu po samohláskovém písmenu *-i-* užívá koncovka *-i*. Další skupinu tvoří tvary, u kterých zůstalo příjmení *García* nedeklinováno. Jsou to tyto podoby: *Frederica Garcia Lorcy* (16), *Federica García Lorcy* (15), *Frederica Garcia Lorky* (1), *Federica Garcia Lorcy* (6), *Frederica García Lorcy* (1), *Federico García Lorcy* (2), *Federica García Lorky* (1) a *Federica Garcia Lorci* (1). U několika podob si můžeme všimnout chybějícího diakritického znaménka ve jméně *García*. U tvaru *Fréderica Garcii Lorcy* (1) vidíme nadbytečné užití diakritického znaménka. Do poslední skupiny můžeme zařadit podoby *Federica Garcii Lorci* (2) a *Federica Garcia Lorci* (1). U těchto podob je v příjmení užito koncovky *-i*.

Dativ je reprezentován třemi tvary, a to *Federicovi Garcíovi Lorcovi* (1), *Federiku Garcíovi Lorkovi* (2) a *Federico García Lorcovi* (1). U první podoby je formant

-ovi připojen ke všem třem jménům. To může být znak neformálnosti textu²⁰. U druhé podoby je u rodného jména zvoleno krátkého tvaru. U posledního nalezeného dokladu je rodné jméno a první příjmení ponecháno v nesklonné podobě.

V akuzativu jsou nejfrekventovanější tvary *Federika Garcíu Lorku* (6) a *Federica Garcíu Lorku* (2). Na rozdíl od podob nalezených v genitivu, je v akuzativu početnější tvar se souhláskovým písmenem *-k-*. Ve dvou případech registrujeme podobu, u které zůstává druhé příjmení nesklonné: *Federika Garcíu Lorca* (1) a *Federica Garcíu Lorca* (1). V poslední nalezené podobě, *Federica García Lorku* (1), zůstalo nesklonné první příjmení.

Instrumentál je nejčastěji reprezentován tvarem *Federikem Garcíou Lorkou* (19). Podoby *Federicem Garcíou Lorcou* (3) a *Federicem Garcíou Lorkou* (1) se liší v tom, zda je či není v grafické podobě zaměněno *-c-* za *-k-*. U podoby *Fredericem Garcia Lorcou* (1) je mimo užití neoficiálních pravopisných variant jmen ponecháno první příjmení nedeklinované.

Z nalezených dokladů je patrné, že jména *Federico* a *Lorca* se používají častěji než jejich pravopisné varianty s *-k-*. Pouze v akuzativu a instrumentálu jsme registrovali mírně vyšší výskyt podob s *-k-* než variant s *-c-*. Také bylo zaznamenáno, že u většiny podob jsou skloňovány všechny tři části jména, rodné jméno podle vzoru „*pán*“, první a druhé příjmení podle vzoru „*předseda*“.

5.1.3 Rainer Maria Rilke

Přehled výskytů tvarů jména *Rainer Maria Rilke* [*rajne marija rilke*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Rainer Maria Rilke	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Rainer Maria Rilke	14	67	54	667

²⁰ Internetová jazyková příručka, <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=224>

genitiv	Rainera Marii Rilka	7	21	7	55
	Rainera Marii Rilkeho	2	11	10	28
	Rainera Marie Rilka	0	1	0	0
	Rainera Marie Rilkeho	0	1	2	1
	Rainera Maria Rilkeho	0	2	3	29
	Rainera Mariy Rilkeho	0	0	1	0
	Rainera Maria Rilka	0	0	1	15
	Rainer Maria Rilkeho	0	0	0	4
dativ	Raineru Marii Rilkovi	1	2	0	8
	Raineru Mariovi Rilkovi	0	0	0	1
	Raineru Maria Rilkovi	0	0	0	1
akuzativ	Rainera Mariu Rilkeho	1	1	0	2
	Rainer Maria Rilkeho	1	0	0	0
	Rainera Marii Rilka	0	1	0	0
	Rainera Mariu Rilka	0	1	0	5
	Rainera Maria Rilkeho	0	1	1	0
lokál	Raineru Mariovi Rilkem	0	1	0	2
	Raineru Mariovi Rilkovi	0	1	0	0
	Raineru Maria Rilkovi	0	0	1	1
	Raineru Marii Rilkovi	0	0	1	7
instrumentál	Rainerem Maria Rilkem	1	1	0	4
	Rainerem Mariou Rilkem	0	1	0	4
	Rainerem Mariem Rilkem	0	0	1	0

tabulka č. 4

V nominativu jsme zaznamenali jedinou ortografickou variantu, a sice *Rainer Maria Rilke* (802).

Genitiv je reprezentován osmi formami. Nejpočetnější jsou tyto tvary: *Rainera Marii Rilka* (90) a *Rainera Marii Rilkeho* (51). První rodné jméno je skloňováno podle vzoru „pán“, druhé rodné jméno podle vzoru „předseda“ a příjmení je deklinováno zájmenně nebo podle vzoru „pán“. Jediným dokladem je doložena podoba, ve které je druhé jméno deklinováno podle vzoru „předseda“, ale je zakončeno písmenem -y: *Rainera Mariy Rilkeho* (1). Vyšším počtem výskytů jsou dále reprezentovány tvary, u kterých zůstává druhé jméno nesklonné, a to *Rainera Maria Rilka* (16) a *Rainera Maria Rilkeho* (34). Obě rodná jména zůstávají v nedeklinované podobě u tvaru *Rainer Maria Rilkeho* (4). U dvou podob se setkáváme s formou druhého rodného jména, která je utvořena podle vzoru „muž“: *Rainera Marie Rilka* (1) a *Rainera Marie Rilkeho* (4).

Dativ je v našem průzkumu zastoupen třemi podobami, a to *Raineru Marii Rilkeovi* (11), *Raineru Mariovi Rilkeovi* (1) a *Raineru Maria Rilkeovi* (1). Ve všech třech podobách je první rodné jméno i příjmení skloňováno podle vzoru „pán“. Tvary se tedy liší formou druhého rodného jména. Dominující podoba, *Marii*, je utvořena podle vzoru „muž“. Jeden příklad jsme našli u podoby utvořené podle vzoru „předseda“ a taktéž jeden doklad je zaznamenán u neskloňované formy.

V akuzativu se nejčastěji vyskytují podoby, ve kterých je rodné jméno *Maria* skloňováno podle vzoru „předseda“: *Rainera Mariu Rilkeho* (4) a *Rainera Mariu Rilka* (6). Podoby se liší v tom, zda je příjmení skloňováno zájmenně nebo podle vzoru „pán“. U podob *Rainer Maria Rilkeho* (1) a *Rainera Maria Rilkeho* (2) je druhé rodné jméno, v prvním případě i první rodné jméno, nedeklinované. Registrovaná byla také forma *Rainera Marii Rilka* (1), ve které je druhé rodné jméno skloňováno podle vzoru „muž“.

V lokálu sledujeme čtyři podoby: *Raineru Mariovi Rilkeovi* (1) a *Raineru Mariovi Rilkem* (3), *Raineru Marii Rilkeovi* (8) a *Raineru Maria Rilkeovi* (2). Nejpočetněji je tedy rodné jméno *Maria* skloňováno podle vzoru „muž“, poloviční počet výskytů je zaznamenán u podoby utvořené podle vzoru „předseda“, ve dvou případech zůstalo jméno nesklonné.

Instrumentál je reprezentován třemi podobami, a to *Rainerem Mariou Rilkem* (5), *Rainerem Maria Rilkem* (6) a *Rainerem Mariem Rilkem* (1). Tentokrát je nejfrekventovanější podoba s nedeklinovaným druhým rodným jménem.

Mužské rodné jméno *Maria* je v psaných textech značně rozkolísané. V kombinaci dvou rodných jmen a příjmení registrujeme možnost ponechat jméno nesklonné nebo jej deklinovat podle vzoru „předseda“ anebo „muž“. Zvláštní je, že pisatelé volí v různých pádech různý způsob skloňování (či neskloňování). V genitivu a akuzativu bývá rodné jméno nejčastěji deklinováno podle vzoru „předseda“, v dativu a lokálu podle vzoru „muž“ a v instrumentálu zůstává rodné jméno *Maria* nejčastěji nesklonné.

5.1.4 Alberto Moravia

Přehled výskytů tvarů jména *Alberto Moravia* [*alberto morávja*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Alberto Moravia	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Alberto Moravia	4	22	15	1041
genitiv	Alberta Moravii	3	19	11	83
	Alberta Moravia	0	2	0	9
dativ	Albertu Moraviovi	0	0	0	5
akuzativ	Alberta Moraviu	0	2	0	5
lokál	Albertu Moraviovi	0	1	0	0
instrumentál	Albertem Moraviou	0	1	2	5

tabulka č. 5

V nominativu jsme našli jedinou ortografickou variantu, a to *Alberto Moravia* (1082).

V genitivu byly zaznamenány dvě podoby jména: *Alberta Moravii* (116) a *Alberta Moravia* (11). Podoby se liší tvarem příjmení. U dominantní podoby *Alberta Moravii* je tvar příjmení utvořen podle vzoru „*předseda*“, tvar příjmení *Moravia* u druhé podoby antroponyma je utvořen podle vzoru „*pán*“.

V ostatních pádech jsme pozorovali skloňování příjmení *Moravia* pouze podle vzoru „*předseda*“. Ze získaných dat tedy vyplývá, že uživatelé dávají přednost deklinaci podle vzoru „*předseda*“, skloňování podle vzoru „*pán*“ se objevuje jen výjimečně.

U rodného jména jsme ve všech pádech registrovali jen tvary utvořené podle vzoru „*pán*“.

5.1.5 Pierre Mauroy

Přehled výskytů tvarů jména *Pierre Mauroy* [pjér morua] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Pierre Mauroy	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Pierre Mauroy	0	28	10	6
genitiv	Pierra Mauroye	0	3	4	1
	Pierrea Mauroye	0	1	0	0
dativ	Pierru Mauroyovi	0	1	0	0
akuzativ	Pierra Mauroye	0	1	2	0
instrumentál	Pierrem Mauroyem	0	1	0	0

tabulka č. 6

Z nalezených dokladů je patrné, že deklinace jména *Pierre Mauroy* nekolísá. Příjmení *Mauroy* je striktně skloňováno podle vzoru „muž“. Tvary, které by vznikly podle vzoru „pán“ nebo „předseda“, nebyly nalezeny. Taktéž jsme nezaznamenali případ, u kterého by příjmení zůstalo nesklonné. I přesto, že počet nálezů není nikterak veliký, lze soudit, že jméno *Mauroy* je plně začleněné do českého deklinačního systému a nečiní pisatelům problémy.

Rodné jméno je ve všech zaznamenaných příkladech deklinováno podle vzoru „pán“. Pouze v genitivním tvaru *Pierrea Mauroye* (1) nedošlo k vypuštění něměho *-e*.

5.1.6 Pierre Bérégovoy

Jako další příjmení bylo vybráno vlastní jméno *Bérégovoy*, které patří ke stejnému typu jako předešlé jméno *Mauroy*.

Přehled výskytů tvarů jména *Pierre Bérégovoy* [pjér beregova] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávací Morfeo.cz:

	Pierre Bérégovoy	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Pierre Bérégovoy	1	48	4	6
	Pierre Beregovoy	0	3	1	0
genitiv	Pierra Bérégovoye	1	0	0	2
	Pierra Bérégovoya	1	0	0	0
	Pierra Beregovoye	1	0	0	0
dativ	Pierru Beregovoyovi	1	0	0	0
akuzativ	Pierra Bérégovoye	0	0	2	0
instrumentál	Pierrem Bérégovoyem	0	8	1	1

tabulka č. 7

V nominativu registrujeme dvě pravopisné varianty: *Pierre Bérégovoy* (59) a *Pierre Beregovoy* (4). První varianta odpovídá oficiální podobě jména, druhá nikoliv. V případě varianty *Pierre Beregovoy* došlo k vypuštění diakritických znamének nad písmeny *-e-*.

Genitiv je reprezentován dvěma tvary, přičemž u jednoho z nich jsme zaznamenali dvě pravopisné varianty příjmení. U podob *Pierra Bérégovoye* (3) a *Pierra Beregovoye* (1) je příjmení deklinováno podle vzoru „muž“. Tvar *Bérégovoya* byl utvořen deklinací podle vzoru „pán“.

Akuzativ je doložen pouze jediným příkladem, a to *Pierra Bérégovoye* (1), tedy podobou, u které je příjmení skloňováno podle vzoru „muž“.

Z podob, které jsme registrovali v dativu a instrumentálu, nelze poznat, podle kterého vzoru byly utvořeny. Dativní tvar, *Pierru Beregovoyovi* (1), opět nekoresponduje s oficiální podobou jména.

Příjmení *Bérégovoy* je tedy skloňováno buď podle vzoru „muž“, anebo podle vzoru „pán“. Bohužel počet nalezených dokladů je tak malý, že o tendenci deklinace tohoto příjmení nemůžeme říci více.

Rodné jméno *Pierre* bylo ve všech zaznamenaných příkladech skloňováno podle vzoru „pán“.

5.1.7 *Stéphane Courtois*

Přehled výskytů tvarů jména *Stéphane Courtois* [stefan kurtoa] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Stéphane Courtois	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Stéphane Courtois	0	13	20	38
	Stéphan Courtois	0	4	0	0
	Stephan Courtois	0	3	1	0
	Stěphan Courtois	0	1	0	0
	Stephane Courtois	0	0	2	10
genitiv	Stéphana Courtoise	0	5	4	6
	Stephana Courtoise	0	2	0	1
	Stéphanea Courtoise	0	0	1	0
akuzativ	Stéphana Courtoise	0	1	0	0
instrumentál	Stéphanem Courtoisem	0	3	2	0
	Stephanem Courtoisem	0	1	0	0
	Stéphane Courtoisem	0	0	1	0

tabulka č. 8

Francouzské příjmení *Courtois* je ve všech zaznamenaných případech skloňováno podle vzoru „muž“. Deklinace je tedy ustálená.

Problémy se vyskytují u rodného jména *Stéphane*. V nominativu bylo nalezeno pět ortografických variant tohoto rodného jména, a to *Stéphan*, *Stephan*, *Stěphan*, *Stephane* a *Stéphane*, která jako jediná odpovídá oficiální podobě. U varianty *Stephane* chybí diakritické znaménko nad písmenem *-e-*, v podobě *Stéphan* bylo vypuštěno koncové *-e*. U varianty *Stephan* došlo jak k vypuštění diakritického znaménka, tak i koncového samohláskového písmene. V korpusu SYN2006PUB pak byla ještě nalezena pravopisná varianta *Stěphane*, u které usuzujeme, že se jedná o překlep.

Registrované podoby rodného jména jsou ve všech případech vytvořené podle vzoru „pán“. V genitivu jsme narazili na tvar, u kterého nebylo při deklinaci odtrženo koncové němé *-e*.

V kombinaci rodného jména a příjmení jsou až na jeden případ obě jména skloňována. Pouze v instrumentálu se objevuje forma, u které zůstává rodné jméno nesklonné, a to *Stéphane Courtoisem* (1).

5.1.8 *François Villon*²¹

Přehled výskytů tvarů jména *François Villon* [*fransoa vijon*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	François Villon	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	François Villon	2	0	2
	Francois Villon	1	16	60
	François Villon	1	0	0
	François Villon	0	1	0
	François Villon	0	1	3
	Francoise Villon	0	1	1
	Fransois Villon	0	0	1
	Francios Villon	0	0	1
	Francoais Villon	0	0	1
genitiv	Françoise Villona	5	0	0
	Francoise Villona	3	28	69
	Francoise Vilona	0	3	1
	Francoais Villona	0	1	0
	Francoise Vilona	0	1	1
	Francois Villona	0	0	4
	Françoise Villona	0	0	2
	Franciose Villona	0	0	1
	Francise Villona	0	0	1
	Francoa Villona	0	0	1
dativ	Francoisu Villonovi	0	1	0
	Francois Villon	0	0	1
	Francois Villonovi	0	0	2
	Francoisi Villonovi	0	0	2
	Françoisu Villonovi	0	0	1
akuzativ	Françoise Villona	1	0	0
	Francoise Vilona	0	2	0

²¹ Srov. Loníková (2008) a Loníková (2010).

	Francoise Villona	0	2	7
lokál	Francoisi Villonovi	0	2	2
	Francois Villonovi	0	1	3
	Francoisovi Villonovi	0	0	6
	Francoisu Villonovi	0	0	4
	Françisovi Villonovi	0	0	1
instrumentál	Francoisem Villonem	0	1	1
	Francois Villonem	0	1	1
	Francoise Villonem	0	0	1

tabulka č. 9

Přehled výskytů tvarů jména *François Villon* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	François Villon	Morfeo.cz
nominativ	François Villon	600
	Francois Villon	961
G/A	Françoise Villona	87
	Francoise Villona	240
	François Villona	2
	Francois Villona	6
	Francoisa Villona	2
	Françoisa Villona	1
	Françoa Villona	1
	Francoa Villona	2
D/L	Francoisi Villonovi	2
	Francoisi Villonovi	19
	François Villonovi	1
	Francois Villonovi	4
	Francoisu Villonovi	2
	Francoisovi Villonovi	6
instrumentál	Françoissem Villonem	3
	Francoissem Villonem	8
	Francois Villonem	5

tabulka č. 10

V oficiální podobě jména se objevuje písmeno *-ç-*, které je české abecedě neznámé. Pravidla českého pravopisu²² připouští nahrazení takového písmena písmenem s nejbližší zvukovou platností nebo příslušným písmenem bez rozlišovacího znaménka. Proto budeme považovat za správné jak podoby s *-ç-*, tak podoby s *-c-*, popřípadě s *-s-*.

²² Pravidla českého pravopisu, s. 33.

V nominativu v korpusech registrujeme devět pravopisných variant. Výše uvedeným pravidlům odpovídají tyto tři varianty: *François Villon* (4), *Francois Villon* (77) a *Fransois Villon* (1). Z variant *François Villon* (1), *François Villon* (1) a *François Villon* (4) je vidět, že písmeno -ç- dělá pisatelům problémy. U ostatních podob, a sice *Francoise Villon* (1), *Francios Villon* (1) a *Francoais Villon* (1), jsme zaznamenali nadbytečná písmena nebo překlipy. Z dat, která jsme získali v internetového vyhledávači, registrujeme výrazně odlišný poměr mezi variantami s -c- a variantami s -ç-.

Poměr mezi různými ortografickými variantami a různými tvary lze dobře reprezentovat na datech získaných z internetového vyhledávače.

V genitivu a akuzativu jednoznačně dominují podoby, u kterých je rodné jméno skloňováno podle vzoru „muž“ a příjmení podle vzoru „pán“: *Francoise Villona* (240) a *Françoise Villona* (87). Ostatní podoby registrujeme v zanedbatelném počtu. U podob *Francois Villona* (6) a *François Villona* (2) je deklinována pouze druhá část jména. U podob *Francoisa Villona* (2) a *Françoisa Villona* (1) je rodné jméno utvořeno podle vzoru „pán“. Podle stejného vzoru jsou vytvořena rodná jména i u podob *Francoa Villona* (2) a *Françoa Villona* (1) jen s tím rozdílem, že došlo k odtržení dvou písmen. I v genitivu a akuzativu převládají pravopisné varianty s -c-.

V dativu a lokálu převládají podoby s deklinací podle vzoru „muž“, a to *Francoisi Villonovi* (19) a *Françoisi Villonovi* (2). Dále byly zjištěny podoby, u kterých je rodné jméno nedeklinované, *Francois Villonovi* (4), *François Villonovi* (1), a podobu, u které je utvořeno podle vzoru „pán“, *Francoisu Villonovi* (2). Z tvaru *Francoisovi Villonovi* (6) nelze poznat podle jakého vzoru bylo rodné jméno utvořeno.

Podobná situace mezi tvary je i v instrumentálu. Zjištěny byly tyto podoby: *Francoisem Villonem* (8), *Françoissem Villonem* (3) a *Francois Villonem* (5).

5.1.9 *Gerald Asamoah*

Přehled výskytů tvarů jména *Gerald Asamoah* [džerald asamoa] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Gerald Asamoah	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Gerald Asamoah	1	2	15	30
genitiv	Geralda Asamoaha	0	0	0	2
akuzativ	Geralda Asamoaha	0	0	5	2
instrumentál	Geraldem Asamoahem	1	0	1	0

tabulka č. 11

Rodné jméno *Gerald* se skloňuje podle vzoru „pán“, podle stejného vzoru se pak deklinuje i příjmení *Asamoah*.

Z nepříliš četných výskytů jména *Gerald Asamoah* v korpusech a na internetu lze usuzovat, že deklinace tohoto jméno je v psaných textech ustálená.

5.1.10 *Janne Niinimaa*

Přehled výskytů tvarů jména *Janne Niinimaa* [jane nínimá] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009 a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Janne Niinimaa	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Janne Niinimaa	0	8	33	136
	Jane Niinimaa	0	0	2	0
	Janne Ninimaa	0	0	1	4
genitiv	Janneho Niinimaa	0	1	0	0
akuzativ	Janneho Niinimu	0	0	0	1
instrumentál	Jannem Niinimaa	0	0	1	0
	Janne Niinimou	0	0	0	1

tabulka č. 12

Nejfrekventovanější nominativní pravopisnou variantou je *Janne Niinimaa* (177). Dále byly nalezeny tyto varianty: *Jane Niinimaa* (2) a *Janne Ninimaa* (5). U podoby *Jane Niinimaa* identifikujeme neoficiální pravopisnou variantu rodného

jména, u kterého bylo vypuštěno souhláskové písmeno. U podoby *Janne Ninimaa* shledáváme neoficiální ortografickou variantu pro změnu u příjmení, ve kterém bylo tentokrát vypuštěno samohláskové písmeno.

Genitiv je reprezentován jediným tvarem: *Janneho Niinimaa* (1). U rodného jména se objevuje zájmenná deklinace, příjmení zůstává v nesklonné podobě.

I v akuzativu registrujeme jediný tvar, a to *Janneho Niinimu* (1). Rodné jméno je opět skloňováno zájmenně, příjmení pak podle vzoru „*předseda*“. U příjmení však došlo k odtržení obou samohláskových písmen *-a-*.

V instrumentálu byly nalezeny tvary *Jannem Niinimaa* (1) a *Janne Niinimou* (1). Rodné jméno je v jednom případě deklinováno podle vzoru „*pán*“, v druhém zůstává nesklonné. Příjmení je také v jednom případě ponecháno v nesklonné podobě, v druhém je pak skloňováno podle vzoru „*předseda*“. U skloňované podoby došlo opět k odtržení samohláskových písmen *-a-*.

5.2 Maskulina zakončená na [o, ó]

5.2.1 *Mao Ce-tung*

Přehled výskytů tvarů jména *Mao Ce-tung* [*mao cetung*] v korpusech SYN2005, SYN2006 a SYN2009PUB:

	Mao Ce-tung	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	MaoCe - tung	1	0	0
	Mao Cetung	1	3	4
	Mao Ce-tung	45	117	132
	Mao Ce-Tung	2	2	2
	Mao Ce - tung	0	0	1
	Mao C-tung	0	1	0
	Mao Ce Tung	0	0	2
	Mao ce-tung	0	0	2
	Mao Tse Tung	0	0	2
genitiv	Mao Ce Tunga	1	2	4
	Mao Ce tunga	1	1	0

	Mao Cetunga	1	3	3
	Mao Ce-Tunga	1	4	0
	Mao Ce-tunga	29	150	166
	Maa Ce-tunga	0	1	1
	Mao Ce--tunga	0	0	1
dativ	Mao Ce-tungovi	7	14	12
	Mao Ce - tungovi	0	1	0
	Mao Ce Tungovi	0	0	1
	Mao Ce-tunovi	0	0	1
akuzativ	Mao Ce-tunga	10	22	23
	Mao Cetunga	0	1	1
lokál	Mao Ce-tungovi	2	14	13
	Mao Cetungovi	0	1	0
	Mao Ce Tungovi	0	0	1
instrumentál	Mao Ce-tungem	6	33	34
	Mao Cetungem	0	1	1
	Mao Ce-Tungem	0	1	0
	Mao Ce Tungem	0	0	2
G pl	Mao Ce-tungů	1	0	0

tabulka č. 13

Přehled výskytů tvarů jména *Mao Ce-tung* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Mao Ce-tung	Morfeo.cz
G/A	Mao Ce Tunga/Ce tunga/Ce-tunga/Ce-Tunga	880
	Maa Ce Tunga/Ce tunga/Ce-tunga/Ce-Tunga	8
D/L	Mao Ce Tungovi/Ce tungovi/Ce-Tungovi/Ce-tungovi	108
instrumentál	Mao Ce Tungem/Ce tungem/Ce-Tungem/Ce-tungem	164
	Maem Ce Tungem/Ce tungem/Ce-Tungem/Ce-tungem	4

tabulka č. 14

Pravidla českého pravopisu²³ uvádí: „*Jsou-li slabiky částmi slova (pojmenování), oddělují se spojovníkem. Při psaní vlastních jmen se uvádí jako první vždy příjmení, většinou jednoslabičné (Teng), po něm následuje rodné jméno – jednoslabičné nebo častěji dvojslabičné (Siao-pching). Toto pořadí není vhodné měnit.*“ Dále uvádějí, že korektní podoba jména je *Mao Ce-tung*. Toho se budeme držet i my.

Z tabulek je patrné, že příjmení *Mao* se v drtivé většině případů vyskytuje v neskloňované podobě. V korpusech jsou doloženy pouze dva případy z genitivu,

²³Pravidla českého pravopisu, s. 85.

a sice *Maa Ce-tunga* (2), ve kterých je příjmení deklinováno. V internetovém vyhledávači jsme pak na tvar, u kterého je příjmení skloňováno, narazili ještě v instrumentálu. Nicméně v porovnání počtu tvarů s deklinovaným a nedeklinovaným příjmením je jasně vidět, že pisatelé dávají přednost ponechání příjmení v nesklonované podobě.

I když jsme v korpusech našli poměrně vysoké množství podob, z čísel uvedených v první tabulce je patrné, že po ortografické stránce jasně dominují varianty s oficiální podobou jména.

5.2.2 *Danny DeVito*

Přehled výskytů tvarů jména *Danny DeVito* [deny devitou] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Danny DeVito	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Danny DeVito	9	51	79
	Danny De Vito	3	29	40
	Dany DeVito	0	1	0
	Danny de Vito	0	8	15
	Dany De Vito	0	1	2
	Dany de Vito	0	1	0
	Danny deVito	0	0	1
	Danny DeVitto	0	0	1
	Danny De Vito	0	0	1
genitiv	Dannyho DeVita	0	13	24
	Dannyho De Vita	0	2	4
	Danny De Vita	0	0	2
	Dannyho de Vita	0	0	1
dativ	Dannymu DeVitovi	1	0	0
	Dannymu de Vito	1	0	0
akuzativ	Dannyho DeVita	2	4	6
	Dannyho De Vita	1	1	4
	Dannyho de Vita	0	1	0
	Danny DeVita	0	0	2
	Dannyho DeVitta	0	0	1
instrumentál	Dannym DeVitem	1	1	3
	Dannym DeVito	0	1	0
	Danny De Vitem	0	1	2
	Dannym de Vitem	0	1	0

Danny DeVitem	0	0	1
Dannym De Vito	0	0	2
Danny de Vitem	0	0	1
Dannym de Vito	0	0	1

tabulka č. 15

Přehled výskytů tvarů jména *Danny DeVito* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Danny DeVito	Morfeo.cz
nominativ	Danny DeVito	2337
	Danny d/De Vito	195
G/A	Dannyho DeVita	96
	Danny DeVita	14
	Dannyho d/De Vita	21
	Danny d/De Vita	3
	Dannyho DeVito	1
dativ	Dannymu DeVitovi	3
	Danny DeVitovi	1
lokál	Dannym DeVitovi	3
	Danny d/DeVitovi	1
instrumentál	Dannym d/De Vitem	5
	Dannym DeVitem	33
	Dannym DeVito	7
	Dannym d/De Vito	9
	Danny DeVitem	96
	Danny d/De Vitem	11

tabulka č. 16

V nominativu v korpusech registrujeme devět pravopisných variant. Nejfrekventovanější jsou tyto: *Danny DeVito* (139), *Danny De Vito* (72) a *Danny de Vito* (23). Ostatní zaznamenané varianty se vyskytující ojediněle: *Dany DeVito* (1), *Dany De Vito* (3), *Dany de Vito* (1), *Danny DeVitto* (1), *Danny deVito* (1) a *Danny De Vitto* (1). V internetovém vyhledávači jasně dominuje varianta *Danny DeVito* (2337) nad variantami *Danny De Vito* a *Danny de Vito* (195).

I v ostatních pádech převládají ortografické varianty, u kterých je příjmení psané dohromady s členem, nad variantami, u kterých je mezi členem a příjmením mezera.

Ve všech nepřímých pádech převládají podoby, ve kterých je příjmení skloňováno podle vzoru „pán“. Příjmení v nedeklinované podobě jsme zaregistrovali pouze v genitivním/akuzativním tvaru *Danny DeVito* (1) a ve tvarech instrumentálu *Dannym DeVito* (7) a *Dannym De Vito* (9).

Rodné jméno je skloňováno zájmenně nebo je nedeklinované. Formy s nedeklinovaným rodným jménem převažují nad formami, u kterých je rodné jméno skloňováno, pouze v instrumentálu.

5.2.3 Pier Paolo Pasolini

Přehled výskytů tvarů jména *Pier Paolo Pasolini* [pjer páolo pazolíny] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Pier Paolo Pasolini	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Pier Paolo Pasolini	5	55	84
	Pier Paolo Passolini	0	8	11
	Pierre Paolo Passolini	0	1	0
	Piere Paolo Pasolini	0	0	1
genitiv	Piera Paola Pasoliniho	4	31	80
	Pier Paola Pasoliniho	0	2	1
	Pierra Paola Passoliniho	0	1	0
	Pierra Paola Pasoliniho	0	1	0
	Pier Paolo Passoliniho	0	1	0
	Piera Paola Passoliniho	0	13	10
	Pietra Paola Pasoliniho	0	2	2
	Piera Paolo Pasoliniho	0	0	1
	Piera Pabla Pasoliniho	0	0	1
	Piera Paola Pasolini	0	0	2
	dativ	Pierovi Paolovi Pasollinimu	0	1
Pieru Paolovi Pasolinimu		0	1	0
Pieru Paolu Pasolinimu		0	0	1
Pier Paolo Pasolinimu		0	0	1
Pierovi Paolovi Pasolonimu		0	0	1
akuzativ	Piera Paola Pasoliniho	0	1	2
lokál	Pieru Paulo Passolinim	0	1	0
	Pieru Paulu Passolinim	0	1	0
instrumentál	Pierem Paolem Pasolinim	0	1	1

tabulka č. 17

Přehled výskytů tvarů jména *Pier Paolo Pasolini* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Pier Paolo Pasolini	Morfeo.cz
nominativ	Pier Paolo Pasolini	872
G/A	Piera Paola Pasoliniho	113
	Pier Paola Pasoliniho	2
	Pier Paolo Pasoliniho	3
	Piera Paolo Pasoliniho	2
	Piera Paola Pasolini	1
dativ	Pieru Paolu Pasolinimu	2
	Pier Paolo Pasolinimu	2
lokál	Pierovi Paolu Pasolinim	1
instrumentál	Pierem Paolem Pasolinim	5

tabulk č. 18

Nominativ je zastoupen čtyřmi pravopisnými variantami. Nejvyšší počet výskytů je zaznamenán u oficiální podoby *Pier Paolo Pasoloni* (144). Nezanedbatelný počet výskytů registrujeme také u varianty *Pier Paolo Passolini* (19). Ostatní ortografické varianty se vyskytovaly pouze v jediném případě: *Piere Paolo Pasolini* (1) a *Pierre Paolo Passolini* (1).

V genitivu a akuzativu registrujeme v internetovém vyhledávači pět forem. Dominující je tvar, který je zastoupen dvěma podobami: *Piera Paola Pasoliniho* (113) a *Piera Paola Passoliniho* (2). U těchto podob jsou rodná jména deklinována podle vzoru „pán“ a příjmení podléhá zájmennému skloňování. Ve tvarech *Pier Paolo Pasoliniho* (3) a *Piera Paolo Pasoliniho* (2) zůstává rodné jméno *Paolo* nesklonné. V genitivu a akuzativu tedy pisatelé volí možnost ponechat rodné jméno neskláňované jen výjimečně.

Dativ je zastoupen čtyřmi formami. Bohužel ani z korpusů, ani z internetového vyhledávače jsme nezískali dostatek informací, které by nám osvětlily tendenci morfologické adaptace jména.

Podobná situace je i v lokálu.

Instrumentál je zastoupen jediným tvarem, *Pierem Paolem Pasolinim* (7), ve kterém je druhé rodné jméno deklinováno podle vzoru „pán“.

5.2.4 *Giovanni Boccaccio*

Přehled výskytů tvarů jména *Giovanni Boccaccio* [džovany bokačo] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Giovanni Boccaccio	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Giovanni Boccaccio	3	7	15
	Giovanni Boccacio	0	0	1
	Giovanni Bocaccio	0	0	1
genitiv	Giovanniho Boccaccia	0	6	5
	Giovanni Boccaccia	0	1	2
	Giovanni Bocaccia	0	0	1
	Giovanni Baccacia	0	0	1
	Giovanna Boccaccia	0	0	1
dativ	Giovannimu Boccacciovi	0	0	1

tabulka č. 19

Přehled výskytů tvarů jména *Giovanni Boccaccio* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Giovanni Boccaccio	Morfeo.cz
N/V	Giovanni Boccaccio	935
	Giovanni Bocaccio	14
	Giovanni Boccacio	52
	Giovani Boccaccio	15
	Giovani Boccacio	4
G/A	Giovanni Boccaccia	12
	Giovanni Boccacia	3
	Giovani Boccaccia	2
	Giovanniho Boccaccia	63
	Giovanniho Boccacia	4
	Giovaniho Boccaccia	1
instrumentál	Giovanni Boccacciem	1

tabulka č. 20

Nominativ je reprezentován pěti pravopisnými variantami. Nejfrekventovanější z nich je oficiální podoba *Giovanni Boccaccio* (960). Ostatní varianty

neodpovídají oficiální podobě. Jsou to: *Giovanni Boccacio* (53), *Giovanni Bocaccio* (15), *Giovani Boccaccio* (15) a *Giovani Boccacio* (4). Ve všech podobách došlo k vynechání minimálně jednoho samohláskového písmena.

V genitivu/akuzativu jsme objevili tři podoby. Nejčastěji se vyskytoval tvar *Giovanniho Boccaccia* (74). Tato varianta odpovídá oficiální podobě jména, rodné jméno je skloňováno zájmenně a příjmení podle vzoru „pán“. Stejný způsob deklinace, ale odlišnou ortografickou podobu registrujeme u pravopisných variant *Giovanniho Boccacia* (4) a *Giovaniho Boccaccia* (1). Další skupinu tvoří formy, u nichž nebylo deklinováno rodné jméno. Jsou to tyto: *Giovanni Boccaccia* (15), *Giovanni Boccacia* (4), *Giovanni Bocaccia* (1) a *Giovani Boccaccia* (2). V jednom případě jsme registrovali tvar *Giovanna Boccaccia* (1), u kterého je rodné jméno utvořeno podle vzoru „pán“.

Dativ je reprezentován jediným tvarem, a sice *Giovannimu Boccacciovi* (1). Rodné jméno je skloňováno zájmenně, příjmení podle vzoru „pán“.

Jedinou podobu jsme našli také v instrumentálu. U tvaru *Giovanni Boccacciem* (1) je rodné jméno ponecháno v nesklonné podobě, příjmení je deklinováno podle vzoru „pán“.

5.2.5 *Francisco Franco*

Přehled výskytů tvarů jména *Francisco Franco* [*fransisko franko*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Francisco Franco	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Francisco Franco	3	16	30
	Francesco Franco	0	2	0
	Francisko Franko	0	0	1
	Francisko Franco	0	0	2
genitiv	Francisca Franka	1	0	4
	Franciska Franka	3	30	33
	Franceska Franka	1	0	0
	Francisca Franca	0	1	2
	Franciska Franca	0	0	1

	Franciska Franka	0	0	1
dativ	Francisco Francovi	1	0	0
	Franciskovi Frankovi	0	1	0
instrumentál	Franciskem Frankem	0	0	3
	Franciscem Francem	0	0	2

tabulka č. 21

Přehled výskytů tvarů jména *Francisco Franco* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Francisco Franco	Morfeo.cz
N/V	Francisco Franco	323
	Francisko Franko	5
	Francisko Franco	3
	Francisko Franko	3
	Francesco Franco	7
G/A	Francisca Franca	182
	Francisca Franka	49
	Franciska Franca	3
	Franciska Franka	942
	Francisco Franca	2
D/L	Francisco Francovi	1
	Franciscu Francovi	13
	Francisku Frankovi	2
instrumentál	Francisco Francem	1
	Franciscem Francem	15
	Franciskem Frankem	2
	Franciscem Frankem	1

tabulka č. 22

Nominativ je zastoupen pěti ortografickými variantami. Dominující je podoba *Francisco Franco* (372). Ostatní pravopisné varianty se objevují v zanedbatelném množství: *Francisko Franko* (4), *Francisko Franco* (5) a *Francisco Franko* (5), *Francesco Franco* (9).

V genitivu/akuzativu registrujeme dvě formy. Pravopisné varianty, u nichž dochází ke kolísání mezi psaním *-c-* a *-k-*, jsou tyto: *Francisca Franca* (185), *Francisca Franka* (54), *Franciska Franca* (4) a *Franciska Franka* (1008). Z dat je patrné, že nejčastěji se vyskytuje varianta, u které je *-c-* nahrazeno *-k-* v obou částech jména. Dále jsme narazili na podoby, u kterých je užitá odlišná varianta

rodného jména, a to *Franceska Franka* (1) a *Francиска Franka* (1). Registrována byla také podoba, u které zůstalo rodné jméno nedeklinované, a to *Francisco Franca* (2).

V dativu/lokálu jsme zaznamenali tři tvary: *Franciscu Francovi* (13) a *Francisku Frankovi* (2), které se liší po pravopisné stránce, *Francisco Francovi* (2), u kterého zůstalo rodné jméno nesklonované a *Franciskovi Frankovi* (1).

V instrumentálu opět můžeme pozorovat konkurenci mezi tvary s *-c-* a *-k-*: *Franciscem Francem* (17), *Franciskem Frankem* (5) a *Franciscem Frankem* (1). Zajímavé je, že zatímco v genitivu/akuzativu jsme zaznamenali více výskytů u jmen s *-k-*, v instrumentálu převažují podoby s *-c-*. Zaznamenali jsme také podobu s nesklonovaným rodným jménem, *Francisco Francem* (1).

5.2.6 Tycho Brahe

Přehled výskytů tvarů jména *Tycho Brahe* [tygo bráe] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Tycho de Brahe	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Tycho Brahe	10	72	75
	Tycho Brache	1	0	0
	Tycho de Brahe	13	57	131
	Tychode Brahe	0	1	0
	Tychon Brahe	0	0	2
genitiv	Tycha Brahe	2	1	6
	Tychona Brahe	2	13	27
	Tychona Braha	1	0	1
	Tycho Brahe	1	0	1
	Tychona de Brahe	1	6	11
	Tychona Braheho	0	2	1
	Tycha Braha	0	1	1
	Tycha Braheho	0	2	0
	Tychonade Brahe	0	1	0
	Tycho de Braha	0	3	0
	Tycho de Brahe	0	2	7
	Tycha de Brahe	0	7	3
	Tycho Braha	0	0	1
	Tychona Brah	0	0	1

	Tychona de Braha	0	0	2
dativ	Tychonu de Brahovi	1	0	1
	Tycho Brahovi	0	1	0
	Tychonovi Brahe	0	1	1
	Tychovi Brahe	0	1	0
	Tychonu Brahe	0	1	1
	Tychu de Brahe	0	1	0
	Tychonovi Brahemu	0	0	2
	Tychu Brahovi	0	0	1
	Tychovi de Brahe	0	0	1
akuzativ	Tychona de Brahe	1	0	1
	Tycho Braha	0	1	0
	Tycha Brahe	0	2	0
	Tycha de Brahe	0	3	1
	Tycho Brahe	0	0	1
	Tycha Braha	0	0	1
	Tycho de Brahe	0	0	2
lokál	Tycho de Brahe	0	1	1
	Tychonovi de Brahe	0	1	0
	Tycho Brahe	0	0	1
	Tychonovi Brahe	0	0	2
	Tychonu Brahe	0	0	1
	Tychovi Brahe	0	0	1
instrumentál	Tychonem Brahe	1	4	3
	Tycho Brahem	0	1	1
	Tychem Brahem	0	1	0
	Tycho de Brahe	0	1	0
	Tycho de Brahem	0	0	1

tabulka č. 23

Přehled výskytů tvarů jména *Tycho Brahe* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Tycho de Brahe	Morfeo.cz
nominativ	Tycho Brahe	988
	Tycho Brache	1
	Tycho de Brahe	1160
	Tycho de Brache	2
	Tychode Brahe	1
	Tychon Brahe	1
	Tychon de Brahe	5
G/A	Tycha Brahe	62
	Tychona Brahe	278
	Tychona Braha	95
	Tychona de Brahe	68
	Tychona Braheho	70
	Tycha Braha	96

	Tycha Braheho	5
	Tycho de Braha	8
	Tycha de Brahe	83
	Tycho Braha	5
D/L	Tycho Brahovi	1
	Tychonovi Brahe	27
	Tychovi Brahe	4
	Tychonu Brahe	2
	Tychu de Brahe	5
	Tychonovi Brahemu	2
	Tychu Brahovi	1
	Tychovi de Brahe	2
	Tychonovi de Brahe	3
instrumentál	Tychonem Brahe	33
	Tycho Brahem	15
	Tycho de Brahem	167
	Tychem de Brahem	2
	Tychonem Brahem	9

tabulka č. 24

Jméno *Tycho Brahe* je velmi často uváděno ve variantě *Tycho de Brahe*. V této kapitole ponecháme stranou to, zda jde o chybu či ne. Zaměříme se na sledování toho, které variantě dávají pisatelé přednost.

Internetová jazyková příručka uvádí, že pokud předchází příjmení předložka nebo podobný výraz, je příjmení skloňováno podle zakončení. Je možné se setkat i s případy, u kterých zůstává příjmení nedeklinováno a skloňuje se pouze rodné jméno.²⁴

Z nominativních variant nalezených v korpusech vidíme, že frekventovanější je podoba s předložkou: *Tycho de Brahe* (201), *Tycho Brahe* (157). Varianta jména s předložkou byla frekventovanější i v internetovém vyhledávači. Ostatní nalezené varianty se vyskytují v mizivém počtu: *Tycho Brache* a *Tycho de Brache*, u kterých registrujeme pozměněnou pravopisnou variantu příjmení, *Tychon Brahe* a *Tychon de Brahe*, u kterých je nadbytečně užít kmenový formant *-on-*, a *Tychode Brahe*, u které psáno rodné jméno a člen dohromady.

²⁴ Internetová jazyková příručka, <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=326>

Genitiv a akuzativ je doložen množstvím podob. Při komentování se omezíme na podoby nalezené v internetovém vyhledávači. Nejfrekventovanější podoby jsou ty, u kterých je rodné jméno rozšířeno o kmenový formant *-on-* a poté deklinováno podle vzoru „*pán*“, příjmení zůstává neskloňováno. Jsou to tyto podoby: *Tychona Brahe* (278), *Tychona de Brahe* (68). Na rozdíl od nominativu se v genitivu a akuzativu více uplatňují varianty bez členy *de*. Početné byl i tvar, u kterého je příjmení deklinováno podle vzoru „*pán*“, a to *Tychona Braha* (95), a tvar, u kterého podléhá zájmennému skloňování, *Tychona Braheho* (70). Zhruba poloviční počet výskytů jsme zaznamenali u tvarů, u kterých je rodné jméno deklinováno podle vzoru „*pán*“, ale nebylo rozšířeno o kmenový formant: *Tycha Brahe* (62), *Tycha de Brahe* (83), *Tycha Braha* (96) a *Tycha Braheho* (5). Opět vidíme, že nejpočetnější je tvar, ve kterém zůstává příjmení nedeklinované. Do poslední skupiny řadíme tvary, u kterých zůstává rodné jméno neskloňované, a to *Tycho de Braha* (8) a *Tycho Braha* (5).

I v dativu a lokálu jsou nejrozšířenější tvary a varianty s rodným jménem s kmenovým formantem *-on-*: *Tychonovi Brahe* (27), *Tychonovi de Brahe* (3), *Tychonovi Brahemu* (2) a *Tychonu Brahe* (2). U posledně jmenované formy je použito krátkého tvaru rodného jména. Co do počtu výskytů opět následuje skupina, u které rodné jméno neobsahuje kmenový formant: *Tychovi Brahe* (4), *Tychovi de Brahe* (2), *Tychu Brahovi* (1) a *Tychu de Brahe* (5). U této skupiny je konkurence mezi dlouhými a krátkými tvary rodného jména vyrovnaná. Jediným příkladem je doložen tvar, ve kterém zůstává rodné jméno nedeklinované, a sice *Tycho Brahovi* (1).

Naproti tomu v instrumentálu je podoba s nesklonným rodným jménem dominující. Registrujeme dvě takovéto pravopisné varianty: *Tycho de Brahem* (167) a *Tycho Brahem* (15). Následuje skupina tvarů, u kterých je rodné jméno s kmenovým formantem *-on-* skloňováno podle vzoru „*pán*“: *Tychonem Brahe* (33) a *Tychonem Brahem* (9). Podle stejného vzoru je skloňováno i rodné jméno u tvaru *Tychem de Brahem* (2). Není ovšem rozšířeno o kmenový formant.

Jak je tedy z nalezených patrné, jméno *Tycho Brahe* je v užívání velice rozkolísané. Co do počtu výskytů si jsou varianty se členem a varianty bez členu

rovny. Po morfologické stránce dominují tvary, u kterých je rodné jméno deklinováno klasickým způsobem, tedy podle vzoru „pán“ s rozšířením základu o kmenový formant.

5.2.7 *André Malraux*

Přehled výskytů tvarů jména *André Malraux* [*andre malro*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	André Malraux	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	André Malraux	27	16	29	206
	Andre Malraux	0	0	0	11
genitiv	André Malrauxe	2	7	2	15
	Andrého Malrauxe	1	3	1	3
	André Malrauxa	1	0	1	2
	Andrého Malrauxa	0	1	0	0
	André Malreauxa	0	1	0	0
	Andrého Malrau-xe	0	0	1	0
dativ	Andrému Malrauxovi	1	0	0	0
	André Malrauxovi	0	1	0	0
akuzativ	Andrého Malrauxe	1	0	1	0
	Andrého Malrauxa	0	1	1	0
	André Malrauxe	0	1	0	0
instrumentál	André Malrauxem	2	2	1	7
	Andréem Malrauxem	1	0	0	0

tabulka č. 25

V nominativu jasně dominuje oficiální varianta *André Malraux* (278) nad podobou *Andre Malraux* (11), u které je vynecháno diakritické znaménko.

V genitivu je nejčastější podoba, ve které zůstává rodné jméno nesklonné a příjmení je skloňováno podle vzoru „muž“, a sice *André Malrauxe* (26). Více než jeden výskyt jsme potom zaznamenali ještě u podob *Andrého Malrauxe* (8) a *André Malrauxa* (4). Je patrné, že uživatelé dávají u tohoto rodného jména přednost nesklonnosti. U příjmení je frekventovanější deklinace podle vzoru „muž“ než podle vzoru „pán“.

5.2.8 Jean-Jacques Rousseau

Přehled výskytů tvarů jména *Jean-Jacques Rousseau* [žan žak ruso] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Jean-Jacques Rousseau	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Jean Jacques Rousseau	14	11	21
	Jean Jacques Rousseau	1	0	0
	Jean Jeacques Rousseau	1	0	0
	Jean-Jacques Rousseau	6	6	19
	JeanJacques Rousseau	1	1	0
	Jean Jaques Rousseau	0	0	1
genitiv	Jeana Jacquesa Rousseaua	3	1	1
	Jeana Jacqua Rousseaua	1	0	0
	Jean-Jacques Rousseaua	1	0	0
	Jeana-Jacquesa Rousseaua	6	2	2
	Jeana Jacquese Rousseaua	0	1	1
	Jeana Jacquese Rousseaua	0	0	1
	Jeana-Jacquese Rousseaua	0	0	1
dativ	Jeanu Jacquesu Rousseauovi	1	0	0
	Jeanu Jaquesu Rousseauovi	1	0	0
	Jeanu Jacquovi Rousseauovi	1	0	0
	Jeanu Jacquesovi Rousseauovi	0	1	0
	JeanuJacquesu Rousseauovi	0	1	0
akuzativ	Jeana-Jacquesa Rousseaua	1	0	0
	Jeana-Jacquese Rousseaua	1	0	0
	Jeana-Jacqua Rousseaua	1	0	0
	Jeana Jacquese Rousseaua	0	1	0
	Jean-Jacquesa Rousseaua	0	2	0
lokál	Jeanu-Jacquesu Rousseauovi	0	1	0
instrumentál	Jeanem-Jacquesem Rousseauem	2	0	0
	Jean-Jacquesem Rousseauem	1	0	0
	Jeanem Jacquesem Rousseauem	0	0	2
G pl	Jean-Jacques Rousseauů	0	0	1

tabulka č. 26

Přehled výskytů tvarů jména *Jean-Jacques Rousseau* v internetovém vyhledávací Morfeo.cz:

	Jean Jacques Rousseau	Morfeo.cz
nominativ	Jean Jacques Rousseau	2030
G/A	Jeana Jacquesa Rousseaua	53
	Jeana Jacquese Rousseaua	48

	Jeana Jacques Rousseaua	1
	Jean Jacques Rousseaua	14
	Jean Jacquesa Rousseaua	3
	Jean Jacquese Rousseaua	9
	Jeana Jacquese Rousseau	7
	Jeana Jacques Rousseau	17
	Jean Jacquese Rousseau	2
D/L	Jean Jacques Rousseauovi	1
instrumentál	Jeanem Jacquesem Rousseauem	6
	Jean Jacques Rousseauem	2
	Jean Jacquesem Rousseauem	1

tabulka č. 27

V korpusech registrujeme v nominativu šest pravopisných variant. Nejfrekventovanější jsou tyto: *Jean Jacques Rousseau* (46) a *Jean-Jacques Rousseau* (31). Čeští pisatelé tedy častěji volí variantu bez spojovníku. Příjmení *Rousseau* jsme registrovali ve dvou ortografických variantách. Zcela jednoznačně převládá oficiální podoba.

V nepřímých pádech jsme našli množství podob, ale jak je z tabulek patrné, příjmení *Rousseau* je ve většině případů skloňováno podle vzoru „pán“. Několikrát jsme ovšem zaznamenali, a to pouze na internetu, že příjmení zůstalo v nedeklinovaném tvaru. Takovéto podoby registrujeme v genitivu/akuzativu: *Jeana Jacquese Rousseau* (7), *Jeana Jacques Rousseau* (17) a *Jean Jacquese Rousseau* (2).

5.2.9 *George Bernard Shaw*

Přehled výskytů tvarů jména *George Bernard Shaw* [džórdž bérnrd šó] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	George Bernard Shaw	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	George Bernard Shaw	25	21	46	2114
	Georg Bernard Shaw	1	0	0	33
genitiv	George Bernarda Shawa	6	60	50	38
	Georga Bernarda Shawa	0	1	3	14
	George Bernarda ShawaREPRO	0	1	0	0

	George Bernharda Shawa	0	1	0	0
	George Bernard Shawa	0	0	0	1
	George Bernarda Shaw	0	0	0	1
dativ	Georgi Bernardu Shawovi	1	0	0	0
	George Bernardu Shawovi	0	0	0	2
akuzativ	George Bernarda Shawa	0	0	2	2
	George Bernarda Shaw	0	0	0	3
lokál	Georgi Bernardu Shawovi	0	0	0	1
instrumentál	Georgem Bernardem Shawem	2	0	2	8

tabulka č. 28

Nominativ je reprezentovaný dvěma variantami. Jasně dominuje oficiální podoba forma *George Bernard Shaw* (2206). V podobě *Georg Bernard Shaw* (34) došlo k odsunutí koncového *-e* v rodném jméně.

Genitiv je doložen čtyřmi tvary, u jednoho z nich byly zaznamenány dvě pravopisné varianty. Nejfrekventovanější z nich je forma, u které je první jméno skloňováno podle vzoru „muž“, druhé rodné jméno a příjmení podle vzoru „pán“: *George Bernarda Shawa* (154) a *George Bernharda Shawa* (1). U podoby *Georga Bernarda Shawa* (18) je tvar prvního rodného jména utvořen podle vzoru „pán“. Je možné, že k tomu došlo analogicky podle tvarů ostatních jmen. U tvaru *George Bernard Shawa* (1) nedošlo k deklinaci druhého rodného jména. V genitivu jsme zaznamenali jediný příklad, u kterého zůstalo příjmení neskloňované, a to *George Bernarda Shaw* (1).

Dativ a lokál je reprezentován dvěma podobami: *Georgi Bernardu Shawovi* (2) a *George Bernardu Shawovi* (2).

Na rozdíl od genitivu je v akuzativu počet výskytů tvarů, u kterých je příjmení deklinováno, a tvarů, u kterých zůstává neskloňováno, vyrovnaný.

V instrumentálu registrujeme jedinou podobu, a sice *Georgem Bernardem Shawem* (12).

5.3 Maskulina zakončená na [u, ú]

5.3.1 *Victor Hănescu*

Přehled výskytů tvarů jména *Victor Hănescu* [viktór hanesku] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Victor Hănescu	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Victor Hanescu	0	2	13	305
	Viktor Hanescu	0	0	0	12
	Victor Hănescu	0	0	0	9
genitiv	Victora Haneska	0	0	0	4
	Viktora Haneska	0	0	0	1
dativ	Victoru Haneskovi	0	0	3	1
	Victoru Hanescovi	0	0	0	1
	Viktoru Haneskovi	0	0	0	2
	Viktoru Hanescovi	0	0	0	1
	Victorovi Hanescu	0	0	0	1
akuzativ	Victora Haneska	0	0	2	45
	Victora Hanescoa	0	0	1	9
	Victora Hanescu	0	0	0	1
	Victora Hanesca	0	0	0	30
	Viktora Haneska	0	0	0	3
instrumentál	Victorem Haneskem	0	0	3	32
	Victorem Hanescoem	0	0	1	5
	Victorem Hanescem	0	0	0	24
	Victorem Hanescu	0	0	0	1
	Viktorem Haneskem	0	0	0	15

tabulka č. 29

V oficiální podobě jména *Victor Hănescu* se vyskytuje písmeno, které v české abecedě neexistuje. U většiny registrovaných podob je písmeno *ă* nahrazeno písmenem *a*.

Nominativ je reprezentován třemi ortografickými variantami, a to *Victor Hanescu* (320), *Viktor Hanescu* (12) a *Victor Hănescu* (9). Zcela jasně dominuje varianta, u které je rodné jméno částečně počestěno.

V genitivu a akuzativu jsme zaregistrovali tři tvary, u jednoho z nich pak tři pravopisné varianty. Převažuje tvar, u kterého je jak rodné jméno, tak i příjmení skloňováno podle vzoru „pán“. U tvaru příjmení je odtrženo samohláskové písmeno *-u*. Jsou to tyto podoby: *Victora Hanesca* (30), *Viktora Haneska* (4) a *Victora Haneska* (51). K nevypuštění koncového samohláskového písmena došlo u tvaru *Victora Hanescua* (10). Jediným výskytem je doložena forma, u které je příjmení ponecháno v nedeklinovaném tvaru: *Victora Hanescu* (1).

Dativ je zastoupen dvěma formami. Převládá forma, u které je rodné jméno i příjmení deklinováno podle vzoru „pán“: *Victoru Hanescovi* (1), *Viktoru Haneskovi* (2), *Victoru Haneskovi* (4) a *Viktoru Hanescovi* (1). I v dativu jsme našli tvar, ve kterém je příjmení neskloňováno: *Victorovi Hanescu* (1).

V instrumentálu je poměr mezi tvary podobný jako u ostatních pádů. Nejfrekventovanější jsou tyto podoby: *Victorem Haneskem* (35), *Victorem Hanescem* (24) a *Viktorem Haneskem* (15). Ostatní tvary se vyznačují nízkým počtem výskytů, *Victorem Hanescuem* (6) a *Victorem Hanescu* (1).

Z nalezených dokladů je patrné, že pravopisné varianty s *-c-* a *-k-* jsou si v nepřímých pádech rovnocenné.

5.3.2 Daniel Defoe

Přehled výskytů tvarů jména *Daniel Defoe* [denjel dyfou] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Daniel Defoe	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Daniel Defoe	9	11	31	1525
genitiv	Daniela Defoea	1	9	10	103
	Daniela Defoa	2	14	23	55
	Daniela Defoe	0	4	2	27
dativ	Danielu Defoe	0	1	0	0
	Danielu Defoeovi	0	0	1	14
	Danielovi Defoe	0	0	0	3
	Danielu Defoovi	0	0	0	1
akuzativ	Daniela Defoa	0	1	0	4

	Daniela Defoe	0	0	0	9
	Daniela Defoea	0	0	0	5
lokál	Danielu Defoeovi	0	1	0	0
instrumentál	Danielem Defoem	1	0	1	5
	Danielem Defoe	0	0	0	1

tabulka č. 30

V nominativu registrujeme jedinou podobu, a sice *Daniel Defoe* (1576).

Genitiv a akuzativ je reprezentován třemi podobami. Příjmení je deklinováno podle vzoru „pán“ v těchto tvarech: *Daniela Defoea* (128) a *Daniela Defoa* (42). Forma příjmení, u kterého je deklinační formant připojen za celé jméno, je čtyřikrát častější než forma, ve které je vypuštěno samohláskové písmeno *-e-*, a forma, ve které je příjmení neskláňované, *Daniela Defoe* (42).

V dativu a lokálu jsme našli čtyři podoby. Nejčastěji se vyskytuje tvar *Danielu Defoeovi* (16), u kterého je rodné jméno i příjmení skláňované podle vzoru „pán“. Rodné jméno je v krátkém tvaru. Stejně tak je tvořen i tvar *Danielu Defoovi* (1), ve kterém došlo k vypuštění samohláskového písmena v příjmení. Nedeklinované příjmení registrujeme ve formách *Danielu Defoe* (1) a *Danielovi Defoe* (3).

Instrumentál je v našem výzkumu zastoupen dvěma podobami, a to *Danielem Defoem* (7), *Danielem Defoe* (1). Stejně jako v jiných pádech, je i v instrumentálu častější podoba se skláňovaným příjmením.

5.3.3 Edgar Allan Poe

Přehled výskytů tvarů jména *Edgar Allan Poe* [edgr elen pou] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Edgar Allan Poe	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Edgar Allan Poe	14	59	82
	Edgar Alan Poe	0	4	7
	Edgar Allen Poe	0	0	1
	Edgar Alllan Poe	0	0	1
genitiv	Edgara Allana Poea	11	40	81

	Edgara Alana Poea	4	23	33
	Edgara Allena Poea	0	1	3
	Edgara Alana Poa	0	1	5
	Edgara Allana Poa	0	5	8
	Edgara Allana Poe	0	0	1
dativ	Edgaru Allanu Poeovi	1	2	6
	Edgaru Alanu Poeovi	0	1	2
akuzativ	Edgara Allan Poea	6	0	0
	Edgara Alana Poa	1	0	1
	Edgara Allana Poea	0	5	6
	Edgara Allana Poa	0	1	1
	Edgara Alana Poea	0	0	3
lokál	Edgaru Allanu Poeovi	0	2	3
	Edgaru Alanu Poeovi	0	1	0
instrumentál	Edgarem Allanem Poem	0	1	4
	Edgarem Alanem Poem	0	0	1

tabulka č. 31

Přehled výskytů tvarů jména *Edgar Allan Poe* v internetovém vyhledávací Morfeo.cz:

	Edgar Allan Poe	Morfeo.cz
nominativ	Edgar Allan Poe	3805
	Edgar Alan Poe	240
	Edgar Allen Poe	40
	Edgar Alen Poe	1
G/A	Edgara Allana Poea	691
	Edgara Allana Poa	119
	Edgara Alana Poea	110
	Edgara Alana Poa	20
	Edgara Allena Poea	17
	Edgara Allena Poa	3
	Edgara Allana Poe	50
	Edgara Alan Poe	2
	Edgara Allan Poe	32
	Edgara Allen Poe	1
D/L	Edgaru Allanu Poe	3
	Edgar Allan Poeovi	1
	Edgaru Allanu Poeovi	48
	Edgaru Allenu Poeovi	1
	Edgaru Allanovi Poeovi	4
	Edgaru Alanovi Poeovi	1
instrumentál	Edgarem Allan Poem	1
	Edgarem Allanem Poem	33
	Edgarem Alanem Poem	4

	Edgarem Allenem Poem	4
	Edgarem Allanem Poe	4

tabulka č. 32

V nominativu jsme našli pět pravopisných variant jména. Jasně dominuje varianta *Edgar Allan Poe* (3960). U ostatních variant *Edgar Alan Poe* (251), *Edgar Allen Poe* (41), *Edgar Alen Poe* (1) a *Edgar Allan Poe* (1) registrujeme odlišnou podobu druhého rodného jména.

Genitiv a akuzativ je zastoupen množstvím forem a ortografických variant. Do první skupiny řadíme ty, u kterých je příjmení deklinováno podle vzoru „pán“ a deklinační formant je připojen za celé jméno: *Edgara Allana Poea* (823), *Edgara Alana Poea* (173) a *Edgara Allena Poea* (21). Druhou skupinu tvoří podoby, ve kterých je příjmení skloňováno podle stejného vzoru, ale u kterých je vypuštěno samohláskové písmeno: *Edgara Alana Poa* (26), *Edgara Allana Poa* (132) a *Edgara Allena Poa* (3). U zbylých podob zůstává příjmení nesklonované: *Edgara Allana Poe* (51), *Edgara Alan Poe* (2), *Edgara Allan Poe* (32) a *Edgara Allen Poe* (1). Poměr mezi jednotlivými skupinami je následující – 1017 x 161 x 85.

V dativu, lokálu a instrumentálu jednoznačně převládají podoby, u kterých je příjmení skloňováno a deklinační formant je připojen za celé jméno.

5.3.4 *Džaváharlál Nehrú*

Přehled výskytů tvarů jména *Džaváharlál Nehrú* [džaváharlál nehrú] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Džaváharlál Nehrú	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Džaváharlál Néhrú	4	14	11
	Džavaharlál Nehrú	2	3	2
	Džavaharlal Nehrú	1	1	0
	Džavahárlál Néhrú	0	1	0
	Džaváharlál Nehrú	0	4	5
	Džavaharlal Néhrú	0	1	0
	Džaváharlal Néhrú	0	1	1
	Džavahariál Néhrú	0	1	0

	Džaváharlál Nehrú	0	0	1	
	Džaváhárlál Néhrú	0	0	1	
	Džavaharlál Nehru	0	0	1	
genitiv	Džavahárlála Nehrúa	1	0	0	
	Džaváharlála Nehrúa	1	2	1	
	Džaváharlála Néhrúa	0	9	10	
	Džavahárlála Néhrúa	0	1	0	
	Džaváharlála Néhrua	0	1	0	
	Džavaharlála Néhrúa	0	1	0	
	Džáváharlála Nehrúa	0	1	0	
	Džawaharlala Nehru	0	1	0	
	Džavalharlála Néhrúa	0	1	0	
	Džaváharlala Néhrúa	0	0	1	
	Džavaharlála Nehrúa	0	0	1	
	dativ	Džaváharlálu Néhrúovi	2	0	1
		Džaváharláluvi Néhrúovi	0	0	1
lokál	Džaváharlálu Néhrúovi	0	0	1	
instrumentál	Džaváharlálém Néhrúem	1	2	2	
	Džaváharlálém Nehrúem	0	1	0	
	Džáváharlálém Néhrúem	0	1	0	
	Džaváharlálém Néhrú	0	0	1	

tabulka č. 33

Přehled výskytů tvarů jména *Džaváharlál Nehrú* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Džaváharlál Néhrú	Morfeo.cz
nominativ	Džaváharlál Néhrú	109
G/A	Džaváharlála Néhrúa	15
I	Džaváharlálém Néhrúem	4

tabulka č. 34

V nominativu jsou v korpusech nejfrekventovanější tyto tři pravopisné podoby: *Džaváharlál Néhrú* (29), *Džaváharlál Nehrú* (9) a *Džavaharlál Nehrú* (7). U indických jmen panuje v pravopisu velká rozkolísanost, a proto jsme je konzultovali i s Jazykovou poradnou ÚJČ AV ČR. Došli jsme k závěru, že nelze jednoznačně určit, která podoba je korektní, a je dobré řídit se územ.

V nepřímých pádech jasně převažují podoby, u kterých je příjmení deklinováno podle vzoru „pán“. Formy, ve kterých zůstalo příjmení neskloňované, jsou tyto: *Džawaharlala Nehru* (1) a *Džaváharlálém Néhrú* (1).

5.3.5 Paulo Coelho

Přehled výskytů tvarů jména *Paulo Coelho* [*paulu kuejlu*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Paulo Coelho	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Paulo Coelho	28	116	320
	Paulo Coelno	0	2	0
	Paulo Coehlo	0	2	0
	Paulo Coelo	0	2	1
	Paul Coelho	1	6	7
genitiv	Paula Coelha	10	33	86
	Paula Coelho	0	1	3
	Paula Coelhoa	0	1	0
	Paula Coelhy	0	0	1
dativ	Paulu Coelhovi	0	1	1
akuzativ	Paula Coelha	0	1	2
	Paula Coehla	0	1	0
	Paula Coelho	0	0	1
lokál	Paulovi Coelhovi	0	1	0
instrumentál	Paulem Coelhem	0	3	6
	Paulem Coelho	0	0	1

tabulka č. 35

Přehled výskytů tvarů jména *Paulo Coelho* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Paulo Coelho	Morfeo.cz
N	Paulo Coelho	16379
	Paul Coelho	59
G/A	Paula Coelha	1275
	Paula Coelho	47
	Paulo Coelha	19
	Paula Coelhe	1
D/L	Paulu Coelhovi	9
	Paulu Coelho	19
instrumentál	Paulem Coelhem	27
	Paulo Coelhem	1
	Paulem Coelho	2

tabulka č. 36

V nominativu registrujeme pět pravopisných variant: *Paulo Coelho* (16843), *Paulo Coelno* (2), *Paulo Coehlo* (2), *Paulo Coelo* (3) a *Paul Coelho* (73). Zcela jasně převládá oficiální podoba jména.

Genitiv a akuzativ je v našem výzkumu reprezentován šesti podobami. Rodné jméno je v pěti podobách skloňované podle vzoru „pán“. U příjmení registrujeme pět tvarů. Nejčastěji je příjmení deklinováno podle vzoru „pán“: *Paula Coelha* (1407), *Paulo Coelha* (19) a *Paula Coelhoa* (1). V posledním případě nedošlo k odtržení samohláskového písmene -o-. U tvaru *Paula Coelho* (52) je ponecháno příjmení nesklonné. Ostatní tvary jsme zaznamenali v jediném případě: *Paula Coelhy* (1) a *Paula Coelhe* (1). Příjmení je u těchto podob skloňováno podle vzorů „předseda“ a „muž“.

Dativ a lokál je zastupován třemi tvary. U forem *Paulu Coelho* (11) a *Paulovi Coelho* (1) je příjmení i rodné jméno deklinováno podle vzoru „pán“. V prvním případě je rodné jméno v krátkém tvaru, ve druhém případě v dlouhém. Ve třetím tvaru, *Paulu Coelho* (19), je příjmení v nedeklinované podobě. Na rozdíl od genitivu/akuzativu je tento tvar příjmení v dativu/lokálu nejfrekventovanější.

V instrumentálu je opět nejčastější tvar, ve kterém je rodné jméno i příjmení skloňováno podle vzoru „pán“, a to *Paulem Coelhem* (36).

5.3.6 *Hugh Jackman*

Přehled výskytů tvarů jména *Hugh Jackman* [hjú džekmen] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Hugh Jackman	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Hugh Jackman	3	38	162
genitiv	Hugha Jackmana	0	2	5
	Hugh Jackmana	0	1	0
dativ	Hughu Jackmanovi	0	2	1
	Hughovi Jackmanovi	0	0	1
akuzativ	Hugha Jackmana	0	6	7
	Hugh Jackmana	0	0	1

instrumentál	Hughem Jackmanem	1	6	13
--------------	------------------	---	---	----

tabulka č. 37

Přehled výskytů tvarů jména *Hugh Jackman* v internetovém vyhledávací Morfeo.cz:

	Hugh Jackman	Morfeo.cz
nominativ	Hugh Jackman	5055
G/A	Hugha Jackmana	291
	Hugh Jackmana	121
	Hugha Jackman	2
D/L	Hughu Jackmanovi	12
	Hughovi Jackmanovi	14
	Hugh Jackmanovi	13
instrumentál	Hughem Jackmanem	444
	Hugh Jackmanem	30

tabulka č. 38

V nominativu jsme našli jedinou pravopisnou variantu jména, a sice *Hugh Jackman* (5258).

V genitivu a akuzativu si konkurují tvary, ve kterých je rodné jméno skloňované podle vzoru „pán“, *Hugha Jackmana* (298) a *Hugha Jackman* (2), s tvary, u kterých je nedeklinované, *Hugh Jackmana* (122). Podoby s deklinovaným rodným jménem jsou více než dvakrát častější.

Podobná situace je i v dativu a lokálu. Tvary se skloňovaným rodným jménem, *Hughu Jackmanovi* (16) a *Hughovi Jackmanovi* (15), jsou dvakrát frekventovanější než tvar s neskloňovaným rodným jménem, *Hugh Jackmanovi* (13). U deklinovaných tvarů jsou si podoby co do počtu výskytů rovnocenné.

Naproti tomu v instrumentálu je výrazně upřednostňován tvar, u kterého je rodné jméno deklinované: *Hughem Jackmanem* (464) x *Hugh Jackmanem* (30).

5.3.7 *Matthew Perry*

Přehled výskytů tvarů jména *Matthew Perry* [metjú pery] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Matthew Perry	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Matthew Perry	12	41	111
	Mathew Perry	0	2	7
	Mattew Perry	0	0	4
	Matthew Per-ry	0	0	1
genitiv	Matthewa Perryho	0	4	5
	Mathewa Perryho	0	1	0
dativ	Matthewu Perrymu	0	1	1
	Matthewovi Perrymu	0	0	3
akuzativ	Matthewa Perryho	0	1	6
instrumentál	Matthewem Perrym	1	9	10
	Matthew Perrym	0	0	1
	Mathewem Perrym	0	0	1

tabulka č. 39

Přehled výskytů tvarů jména *Matthew Perry* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Matthew Perry	Morfeo.cz
N/V	Matthew Perry	1901
	Mathew Perry	63
G/A	Matthewa Perryho	51
	Mathewa Perryho	2
	Matthew Perryho	22
dativ	Matthewu Perrymu	36
	Matthew Perrymu	3
	Matthewovi Perrymu	2
instrumentál	Matthewem Perrym	34
	Mathewem Perrym	1
	Matthew Perrym	3
	Mathew Perrym	1

tabulka č. 40

V nominativu jsme našli tři pravopisné varianty. Nejpočetnější je tak, která odpovídá oficiální podobě jména, a sice *Matthew Perry* (2065). Poměrně vysoký počet výskytů byl zaznamenán i u varianty *Mathew Perry* (72).

V genitivu a akuzativu registrujeme třikrát vyšší výskyt tvarů, u kterých je rodné jméno skloňováno podle vzoru „pán“, *Mathewa Perryho* (67) a *Mathewa Perryho* (3), než tvaru, ve kterém je rodné jméno nedeklinované, *Matthew Perryho* (22).

V dativu a instrumentálu je poměr mezi deklinovanými a nedeklinovanými tvary ještě větší. *Matthewu Perrymu* (38) a *Matthewovi Perrymu* (5) x *Matthew Perrymu* (3) a *Mathewem Perrym* (54) a *Mathewem Perrym* (2) x *Matthew Perrym* (4) a *Mathew Perrym* (1). V dativu u skloňovaného rodného jména převládá krátký tvar.

Lokálové tvary nebyly zaznamenány.

Rodné jméno *Matthew* spadá podle zakončení ve výslovnosti do stejné kategorie jako předešlé jméno *Hugh*. Ze získaných dat je patrné, že konkurence mezi tvary je u obou jmen podobná.

5.4 Feminina zakončená na [a, á]

5.4.1 Jessica Alba

Přehled výskytů tvarů jména *Jessica Alba* [džesika alba] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Jessica Alba	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Jessica Albaová	0	1	13
	Jessica Albaová	0	0	15
genitiv	Jessiky Albaové	0	0	1
dativ	Jessice Albové	0	0	2
akuzativ	Jessiku Albaovou	0	0	3
	Jessicu Albaovou	0	0	1
lokál	Jessice Albaové	0	0	1
instrumentál	Jessicou Albaovou	0	0	1
	Jesicou Albaovou	0	0	1

tabulka č. 41

Přehled výskytů tvarů jména *Jessica Alba* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Jessica Alba	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Jessica Alba	13135
	Jesica Alba	130
	Jessica Albová	66
	Jessica Albaová	68
	Jesica Albaová	3
	Jessika Alba	13
	Jesika Alba	6
	Jessika Albaová	1
	genitiv	Jessiky Alba
Jessicy Alba		39
Jessici Alba		11
Jessicy Albové		1
Jessiky Albaové		4
Jessica Alby		1
Jessicy Alby		135
Jessiky Alby		9
Jessici Alby		70
dativ/lokál	Jessice Alba	49
	Jessice Albaové	1
	Jessice Albě	34

akuzativ	Jessiku Alba	12
	Jessicu Alba	28
	Jessicu Albovou	1
	Jessiku Albaovou	1
	Jessicu Albaovou	1
	Jessicu Albu	74
	Jessiku Albu	6
	Jesicu Albu	4
	Jesiku Albu	1
vokativ	Jessico Alba	1
instrumentál	Jessikou Alba	1
	Jessicou Alba	58
	Jesicou Alba	1
	Jessicou Albovou	1
	Jessicou Albou	62

tabulka č. 42

Z tabulek je patrné, že začleňování příjmení *Alba* do deklinačního systému českého jazyka je velice rozkolísané. Uživatelé s ním zacházejí čtyřmi způsoby: ponechávají příjmení nepřechýlené a nedeklinované, nepřechýlenou podobu deklinují podle vzoru „žena“, přechylují ho a sufix *-ov(á)* připojují k celému tvaru mužského příjmení, anebo ho přechylují a sufix *-ov(á)* připojují k tvaru mužského příjmení po odtržení koncového samohláskového písmene.

V korpusech registrujeme pouze podoby, u kterých je příjmení přechylované. V naprosté většině případů je sufix *-ov(á)* připojen za celý tvar mužského příjmení.

Naprosto odlišná je situace na internetu. Zde jsme zaznamenali dominanci nesklonných podob a podob, ve kterých je příjmení nepřechýlené a skloňované podle vzoru „žena“.

Tyto informace nás vedou k závěru, že pisatelé volí tu či onu podobu v závislosti na typu textu (jsme si ovšem vědomi toho, že data mohou být zkreslena nepoměrem mezi počtem výskytů jména v korpusech a na internetu).

Rodné jméno je deklinováno pravidelně podle vzoru „žena“. Pouze v genitivu registrujeme podoby *Jessici Alba* (11) a *Jessici Alby* (70), u kterých použito koncovky *-i* místo koncovky *-y*.

Po pravopisné stránce zaznamenáváme u rodného jména mírnou rozkolísanost. Primárně uživatelé volí podobu, která se shoduje s oficiální variantou jména, tedy *Jessica*. V genitivu a hlavně v akuzativu jí konkuruje částečně počestěná podoba s písmenem *-k-*.

5.4.2 *Conchita Martínez*

Přehled výskytů tvarů jména *Conchita Martínez* [*končita martynez*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Conchita Martínez	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Conchita Martinezová	1	52	29	26
	Conchita Martínez	0	0	0	8
	Conchita Martinez	0	0	0	11
	Conchita Martínezová	0	0	0	1
genitiv	Conchity Martinezové	2	3	3	1
	Conchity Martinezove	0	0	0	1
dativ	Conchite Martinezové	0	1	0	0
	Conchitě Martinezové	0	7	8	2
akuzativ	Conchitu Martinezovou	1	9	22	10
	Conchitu Martínez	0	0	0	2
lokál	Conchitě Martinezové	0	1	0	0
instrumentál	Conchitou Martinezovou	0	12	22	10
	Conchitou Martínez	0	0	0	1

tabulka č. 43

Rodné jméno *Conchita* je z morfologického hlediska ustálené. Všechny nalezené tvary jsou utvořené podle vzoru „žena“. Z hlediska pravopisného je situace obdobná. Jméno *Conchita* jsme objevili pouze v jedné ortografické variantě.

5.4.3 *Maria Skłodowska-Curie*

Přehled výskytů tvarů jména *Maria Skłodowska-Curie* [*marija sklodovska kiri*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Maria Skłodowska-Curie	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Marie Curie-Sklodovská	6	6	0
	Marie CurieSklodovská	1	0	0
	Marie Curieová-Sklodovská	2	2	0
	Marie Sklodovská-Curie	2	1	0
	Marie Sklodovská-Curieová	0	1	0
	Maria Curie-Sklodovská	0	0	1
	Marie Curieová - Sklodovská	0	0	9
	Marie Curie - Sklodovská	0	0	22
	Marie Curie Sklodovská	0	0	1
	Marie Curie-Sklodowska	0	0	1
	Marie Currie - Sklodovská	0	0	1
	Marie Curieová Sklodovská	0	0	2
	Marie Curie Sklodovská	0	0	3
	Marie Curie - Sklodovská	0	0	1
	Marie Currie - Skłodovská	0	0	1
	Marie Sklodovská - Curie	0	0	1
	Marie Sklodovská Kurie	0	0	2
genitiv	Marie Curie-Sklodovské	2	1	0
	Marie Curiové-Sklodovské	2	2	0
	Marie Sklodovské-Curie	0	0	0
	Marie Sklodovské Curie	0	0	0
	Marie CuriovéSklodovské	0	1	0
	Marie Curieová-Sklodovské	0	0	1
	Marie Curie - Sklodovské	0	0	18
	Marie Curie Sklodovské	0	0	11
	Marie Curieové Sklodovské	0	0	2
	Marie Currie Sklodovské	0	0	1
	Marie Curieové - Sklodovské	0	0	1
	Marie SklodovskéCuriové	0	0	1
dativ	Marii CurieSklodovské	1	0	0
	Marii Curie-Sklodovské	0	1	0
	Marii Curieové - Sklodovské	0	0	2
	Marii Curieové Sklodovské	0	0	1
akuzativ	Marii Curieovou-Sklodovskou	0	2	0
	Marii CurieSklodovskou	0	0	1
	Marii Curieovou - Sklodovskou	0	0	2
	Marii Curie - Sklodovskou	0	0	1
lokál	Marii Curie-Sklodovské	0	1	0
	Marii Curie - Sklodovské	0	0	1
	Marii Curie - Skl ' odovské	0	0	1

instrumentál	Marií Curie Sklodovskou	0	1	0
	Marií Curie-Sklodowskou	0	1	0
	Marie Curie - Sklodowskou	0	0	1
	Marií Curieovou - Sklodowskou	0	0	1

tabulka č. 44

U tohoto jména bohužel nebylo možné získat přesné informace z internetového vyhledávače Morfeo.cz. Proto si vystačíme s údaji, které jsme zaznamenali v korpusech.

V nominativu jednoznačně dominuje počestěná varianta rodného jména *Marie*. Oficiální podobu jsme zaznamenali pouze v jediném případě: *Maria Curie-Sklodowská* (1). V nepřímých pádech nelze poznat, které varianty bylo užito, protože obě se skloňují podle stejného vzoru „*růže*“. Pouze v instrumentálu registrujeme tvar, u kterého je rodné jméno nedeklinované: *Marie Curie-Sklodowskou* (1).

Příjmení *Skłodowska* se v nominativu nejčastěji vyskytuje v počestěné pravopisné variantě *Skłodowská*. Písmeno *-l-* je nahrazeno písmenem *-l-*. Z morfologického hlediska převažují přechýlené podoby.

Taktéž v pořadí příjmení dávají pisatelé přednost české variantě, rodné příjmení je uváděno jako druhé, před variantou polskou, rodné příjmení je jako první.

5.4.4 Oprah Winfrey

Přehled výskytů tvarů jména *Oprah Winfrey* [*oupra vinfri*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Oprah Winfrey	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Oprah Winfrey	3	9	18
	Oprah Winfreyová	14	38	111
	Oprah Winfreyoáá	0	0	1
genitiv	Oprah Winfreyové	3	6	34
	Opry Winfreyové	1	1	0
	Oprah Winfrey	0	0	2

dativ	Oprah Winfreyové	0	2	4
akuzativ	Oprah Winfreyovou	0	5	8
lokál	Oprah Winfreyové	0	0	4
instrumentál	Oprah Winfreyovou	2	3	7
	Oprah Winfrey	0	1	2
	Oprah Wingreyovou	0	0	1

tabulka č. 45

Přehled výskytů tvarů jména *Oprah Winfrey* v internetovém vyhledávací Morfeo.cz:

	Oprah Winfrey	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Oprah Winfrey	5985
nominativ	Oprah Winfreyová	979
	Oprah Winfreová	2
G/D/L	Oprah Winfreyové	342
A/I	Oprah Winfreyovou	81

tabulka č. 46

Rodné jméno *Oprah* bylo v naprosté většině nalezených případů ponecháno nesklonné. Pouze u tvary *Opry Winfreyové* (2) můžeme sledovat deklinaci podle vzoru „žena“.

Z dat z korpusů je vidět, že pisatelé dávají přednost přechýlené podobě příjmení před podobou nepřechýlenou. Konkurenci přechýlených a nepřechýlených tvarů nemůžeme porovnat s daty z internetu.

5.4.5 Sarah Connor

Přehled výskytů tvarů jména *Sarah Connor* [sara konr] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Sarah Connor	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Sarah Connor	0	7	16
	Sarah Connorová	0	4	15
	Sára Connorová	0	1	0
	Sarach Connor	0	0	4
genitiv	Sarah Connorové	0	2	3

	Sáry Connorové	0	1	0
	Sary Connorové	0	1	0
	Sarah Connor	0	0	4
akuzativ	Sarah Connorovou	0	1	2
	Sáru Connorovou	0	1	0
lokál	Sarah Connor	0	0	1
instrumentál	Sarah Connor	1	1	1

tabulka č. 47

Přehled výskytů tvarů jména *Sarah Connor* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Sarah Connor	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Sarah Connor	15714
N/V	Sarah Connorová	45
nominativ	Sára Connorová	37
G/D/L	Sarah Connorové	99
genitiv	Sáry Connorové	9323
	Sáry Connor	1
D/L	Sáře Connorové	6
	Sáře Connor	1
A/I	Sarah Connorovou	102
akuzativ	Sáru Connorovou	11
instrumentál	Sárou Connorovou	1

tabulka č. 48

Ze získaných dat je vidět, že jméno *Sarah* je nesklonné. Skloňuje se pouze počestěná varianta *Sára*, a to podle vzoru „žena“.

Zajímavé je, že zatímco v korpusech registrujeme vyšší frekvenci podob s nesklonným jménem *Sarah*, na internetu převažují podoby, u kterých je rodné jméno počestěné.

5.4.6 *Sophia Loren*

Přehled výskytů tvarů jména *Sophia Loren* [sofija lóren] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Sophia Loren	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Sophia Loren	5	19	20
	Sophia Lorenová	25	111	159
	Sophie Lorenová	4	18	10
	Sofie Lorenová	1	1	4
	Sofia Lorenová	2	11	10
	Sofia Loren	0	3	3
genitiv	Sophie Lorenové	8	28	41
	Sophie Loren	3	0	1
	Sofie Lorenové	1	8	3
dativ	Sophii Lorenové	2	9	9
	Sophii Loren	0	1	0
	Sofii Lorenové	0	1	6
akuzativ	Sophii Lorenovou	5	19	26
	Sophii Loren	2	0	4
	Sofii Lorenovou	1	5	5
	Sophiu Loren	0	0	1
	Sophiu Lorenovou	0	0	1
lokál	Sophii Lorenové	0	3	2
	Sophii Loren	0	0	1
instrumentál	Sophií Lorenovou	4	21	15
	Sophií Loren	0	5	0
	Sofii Lorenovou	0	1	5
	Sophie Lorenovou	0	0	1

tabulka č. 49

Přehled výskytů tvarů jména *Sophia Loren* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Sophia Loren	Morfeo.cz
N/G	Sophie Loren	157
	Sofie Loren	24
nominativ	Sophia Loren	1040
	Sophia Lorenová	989
	Sophie Lorenová	25
	Sofie Lorenová	1008
	Sofia Loren	137
	Sofia Lorenová	31

genitiv	Sophie Lorenové	180
	Sofie Lorenové	10
	Sophii Lorenové	1
	Sophii Loren	1
dativ	Sophii Lorenové	175
	Sofii Lorenové	3
	Sophii Loren	14
akuzativ	Sofii Loren	3
	Sophii Loren	21
	Sophii Lorenovou	103
	Sofii Lorenovou	6
lokál	Sophii Lorenové	2
	Sophii Loren	2
instrumentál	Sophií Loren	34
	Sofií Loren	11
	Sophiou Lorenovou	1
	Sofií Lorenovou	26
	Sophií Lorenovou	44

tabulka č. 50

Rodné jméno *Sophia* v nominativu registrujeme ve čtyřech pravopisných variantách. V korpusech převládá oficiální podoba *Sophia* (339). Ostatní ortografické varianty se vyskytují řidčeji. I v internetovém vyhledávači se nejčastěji vyskytuje varianta *Sophia*, vysoký výskyt jsme ovšem zaznamenali u varianty *Sofie*. V nepřímých pádech uživatelé častěji volí variantu, která se shoduje s oficiální podobou jména.

Po morfologické stránce dominuje skloňování podle vzoru „*růže*“. Zaregistrovány byly ještě tvary utvořené podle vzoru „*žena*“: *Sophii Lorenové* (1) a *Sophii Loren* (1) v genitivu, *Sophiu Loren* (1) a *Sophiu Lorenovou* (1) v akuzativu a *Sophiou Lorenovou* (1) v instrumentálu, a tvar, u kterého je rodné jméno nesklonné: *Sophie Lorenovou* (1) v instrumentálu.

5.4.7 *Julia Stiles*

Přehled výskytů tvarů jména *Julia Stiles* [džulija stajls] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Julia Stiles	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Julia Stiles	0	5	22
	Julia Stilesová	0	7	31
	Julie Stilesová	0	0	6
	Julie Stiles	0	0	1
genitiv	Julie Stilesové	0	0	1
akuzativ	Julii Stilesovou	0	0	1
instrumentál	Julíí Stilesovou	0	1	2
	Julíí Stiles	0	0	2
	Julii Stiles	0	0	1

tabulka č. 51

Přehled výskytů tvarů jména *Julia Stiles* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Julia Stiles	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Julia Stiles	1786
nominativ	Julia Stilesová	51
	Julie Stiles	8
genitiv	Julie Stiles	10
	Julie Stilesové	4
	Julii Stiles	1
akuzativ	Julii Stiles	3
	Julii Stilesovou	1
instrumentál	Julíí Stiles	16
	Julíí Stilesovou	2

tabulka č. 52

Ze získaných dat je vidět, že uživatelé dávají přednost ponechání oficiální podoby jména, tedy *Julia Stiles*. Počeštěná varianta rodného jména, *Julie*, byla zaznamenána v nepatrném množství případů.

Z morfologického hlediska je u jména *Julia* podobná situace jako u předešlého jména *Sophia*. Ve většině případů je skloňováno podle vzoru „*růže*“. Podoba, u které by bylo rodné jméno utvořeno podle vzoru „*žena*“, byla zaregistrována pouze v genitivu: *Julii Stiles* (1).

Pohledem na tabulky lze zjistit, že většina pisatelů dává přednost podobě nepřechýlené. Pokud bychom brali v potaz pouze data získaná z korpusů, můžeme konstatovat, že tvary přechýlené a nepřechýlené si jsou rovnocenné.

5.4.8 *Alicia Keys*

Přehled výskytů tvarů jména *Alicia Keys* [*eliša kís*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Alicia Keys	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Alicia Keys	5	17	43
	Alicia Keysová	7	10	50
	Alicie Keysová	0	0	2
genitiv	Alicie Keys	1	1	5
	Alicie Keyes	0	1	0
	Alicie Keysové	0	0	6
	Alicii Keys	0	0	1
dativ	Alicii Keys	0	1	2
	Alicii Keysové	0	0	2
akuzativ	Alicii Keysovou	0	0	2
	Alicii Keys	0	0	4
instrumentál	Alicíí Keysovou	0	1	4
	Alicíou Keysovou	0	0	2
	Alicíou Keys	0	0	1

tabulka č. 53

Přehled výskytů tvarů jména *Alicia Keys* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Alicia Keys	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Alicia Keys	50890
	Alicie Keys	1023
	Alice Keys	588
	Alica Keys	80
nominativ	Alicia Keysová	165
	Alice Keysová	581
	Alica Keysová	1
genitiv	Alicie Keysové	27
	Alice Keysové	10
	Alici Keys	2
akuzativ	Alicii Keysovou	1

	Aliciu Keys	269
	Alici Keys	1
	Aliciu Keysovou	2
instrumentál	Alicíí Keysovou	3
	Aliciou Keys	119
	Aliciou Keysovou	2
	Alicí Keys	1
G/D/A/L/I	Alicii Keys	280

tabulka č. 54

Rodné jméno registrujeme v nominativu ve čtyřech pravopisných variantách. Zatímco ve spojení s nepřechýlenou podobou příjmení dominuje varianta *Alicia*, ve spojení s přechýlenou podobou převládá užití počestěné varianty *Alice*. Zbývající dvě ortografické varianty *Alica* a *Alicie* se vyskytují jen výjimečně.

Genitiv je reprezentován dvěma tvary rodného jména. Převažuje deklinování podle vzoru „*růže*“. Podle tohoto vzoru jsou skloňovány podoby *Alicie Keys*, *Alicie Keyes* (1), *Alicie Keysové* (33) a *Alice Keysové* (10). Zbylý tvar je tvořen podle vzoru „*žena*“: *Alicii Keys* a *Alici Keys* (2).

Podobný poměr mezi tvary rodného jména je i v dativu, akuzativu a lokálu.

Pouze v instrumentálu jsme našli větší výskyt tvarů utvořených podle vzoru „*žena*“ než tvarů, které byly utvořeny podle vzoru „*růže*“: *Aliciou Keys* (120), *Aliciou Keysovou* (4) x *Alicíí Keysovou* (8), *Alicí Keys* (1).

5.4.9 *Dorothea Lange*

Přehled výskytů tvarů jména *Dorothea Lange* [*dorotea leng*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Dorothea Lange	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Dorothy Langová	1	0	0	0
	Dorothy Lange	0	0	1	0
	Dorothea Lange	0	0	0	24

	Dorothea Langeová	0	0	0	33
genitiv	Dorothey Langeové	0	3	2	2
	Dorothey Langové	0	2	2	1
	Dorothy Langové	0	1	2	0
	Dorothey Lange	0	0	0	1
	Dorothee Langeové	0	0	0	2
instrumentál	Dorothea Lange	0	0	0	1

tabulka č. 55

Nominativ je zastoupen čtyřmi podobami. Nejfrekventovanější jsou *Dorothea Lange* (24) a *Dorothea Langeová* (33), tedy podoby, u kterých je rodné jméno v oficiální podobě. Ve zbylých podobách se vyskytuje odlišná varianta rodného jména: *Dorothy Langová* (1) a *Dorothy Lange* (1).

Genitiv je reprezentován čtyřmi tvary. Pokud můžeme vyvozovat závěry z takového malého počtu dat, které jsme našli, uživatelé se nejčastěji kloní k deklinování rodného jména podle vzoru „žena“. Podle tohoto vzoru byla utvořena rodná jména v těchto podobách: *Dorothey Langeové* (7), *Dorothey Langové* (5), *Dorothey Lange* (1) a *Dorothy Langové* (3). V posledním tvaru identifikujeme odlišnou variantu rodného jména. U tvaru *Dorothee Langeové* (2) je pak rodné jméno utvořeno podle vzoru „růže“.

Instrumentál je doložen formou, u které je rodné jméno neskloňované, a sice *Dorothea Lange* (1).

5.4.10 *Nausikaa*

Přehled výskytů tvarů jména *Nausikaa* [nauziká] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Nausikaa	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Nausikaa	6	17	17	59
	Naussica	0	1	0	0
	Nausika	0	1	0	0
	Nausikaá	0	1	1	17
	Nausicaa	0	0	2	0
	Nausikáa	0	0	0	7

genitiv	Nausikay	2	1	0	2
	Nausikaá	0	0	0	1
	Nausiky	0	0	0	4
akuzativ	Nausiku	0	1	0	1
	Nausikau	0	0	1	1
	Nausikaá	0	0	0	1
	Nausicu	0	0	0	4
lokál	Nausice	0	0	0	3
instrumentál	Nausikaou	1	0	0	3
	Nausikou	0	1	0	3
	Nausikáou	0	0	0	1
	Nausicou	0	0	0	1

tabulka č. 56

Jméno *Nausikaa* registrujeme v několika pravopisných variantách. Nejfrekventovanější jsou *Nausikaa* (99) a *Nausikaá* (19).

V genitivu jsme objevili tři tvary. U dvou z nich je jméno deklinováno podle vzoru „žena“, a sice *Nausikay* (5) a *Nausiky* (4). U druhé formy došlo k odtržení obou koncových samohláskových písmen, anebo byl tvar vytvořený z pravopisné varianty *Nausika*. V jednom případě jsme narazili na neskloňovanou podobu jména: *Nausikaá* (1).

V akuzativu je situace podobná. Převládají podoby utvořené podle vzoru „žena“, *Nausiku* (2), *Nausikau* (2) a *Nausicu* (4), nad podobami neskloňnými, *Nausikaá* (1).

Lokál a instrumentál je reprezentován pouze formami podle vzoru „žena“.

5.5 Feminina zakončená na [o, ó]

5.5.1 *Yoko Ono*

Přehled výskytů tvarů jména *Yoko Ono* [jóko ono] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Yoko Ono	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Yoko Ono	92	259	485	2410
nominativ	Yoko Onová	0	0	2	2
G/D/L	Yoko Onové	0	0	0	3
A/I	Yoko Onovou	0	0	0	1
N/G/D/A/V/L/I	Joko Ono	0	1	0	29

tabulka č. 57

Jak je z tabulky patrné, ženská jména zakončená ve výslovnosti na [o] se většinou nedeklinují. Několik případů, ve kterých je příjmení deklinováno, jsme našli, ale ty pocházejí z textů, v kterých se pojednává o tom, že právě tyto tvary nemohou vzniknout: „*Například orientální jména se v češtině nepřechylují , proto Jingová Jang ani < Yoko Onová> vzniknout nemůže.*”²⁵

Zcela výjimečně se rodné jméno vyskytuje v pravopisné variantě *Joko*.

5.5.2 *Maria Kirilenko*

Přehled výskytů tvarů jména *Maria Kirilenko* [marija kirilénko] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Maria Kirilenko	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Maria Kirilenko	0	0	0	224
	Maria Kirilenková	0	0	1	87
	Mária Kirilenková	0	0	0	1
genitiv	Marie Kirilenko	0	0	0	12

²⁵ Český národní korpus - SYN2009PUB. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2009. Dostupný z WWW: <<http://ucnk.ff.cuni.cz>>.

	Marie Kirilenkové	0	0	0	10
dativ	Marii Kirilenkové	0	0	0	18
	Marii Kirilenko	0	0	0	1
	Marií Kirilenko	0	0	0	1
akuzativ	Marii Kirilenkovou	0	0	9	53
	Marii Kirilenko	0	0	0	3
lokál	Marii Kirilenko	0	0	0	1
instrumentál	Marií Kirilenkovou	0	2	3	84
	Marií Kirilenko	0	0	0	3

tabulka č. 58

Rodné jméno *Maria* registrujeme ve dvou pravopisných variantách. Zcela dominuje varianta *Maria*. Varianta *Mária* se vyskytuje v jediném případě.

Ve všech nalezených tvarech je jméno *Maria* deklinované podle vzoru „*růže*“.

Zajímavá je konkurence přechýlených a nepřechýlených podob příjmení. Přechýlené podoby se až na genitiv a lokál častěji vyskytují v nepřímých pádech. V genitivu jsou si obě podoby rovny, lokál je doložen pouze jediným výskytem. Nepřechýlená podoba převažuje v nominativu.

5.5.3 *Kalypso*

Přehled výskytů tvarů jména *Kalypso* [*kalypsó*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Kalypso	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Kalypso	12	2	5
	Kalypsó	4	7	11
	Kalipso	0	2	1
genitiv	Kalypso	5	5	6
	Kalypsó	4	6	10
	Kalipsy	1	0	1
	Kalipsó	0	0	1
dativ	Kalypso	2	0	0
akuzativ	Kalypso	8	0	1
	Kalypsu	0	1	0
	Kalipso	0	0	1
vokativ	Kalypso	1	0	0
	Kalypsó	0	1	0

	Kalypsóó	0	1	0
lokál	Kalypsó	0	1	1
	Kalypso	0	0	1
instrumentál	Kalypsó	2	1	5
	Kalypsou	0	1	0
	Kalypso	0	0	1
	Kalipsó	0	0	1

tabulka č. 59

Přehled výskytů tvarů jména *Kalypso* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Kalypso	Morfeo.cz
N/G/D/A/V/L/I	Kalypso	7014
	Kalypsó	302
genitiv	Kalypsy	5
dativ	Kalypse	2
instrumentál	Kalypsou	6

tabulka č. 60

U jména byly zaznamenány čtyři pravopisné varianty: *Kalypso*, *Kalypsó*, *Kalipso* a *Kalipsó*. Z tabulek je patrné, že nejčastěji se jméno vyskytuje ve variantě *Kalypso*.

Z hlediska morfologického je jméno ve většině nalezených případů ponecháno v nesklonované podobě. To je velmi dobře patrné zvláště na datech z internetového vyhledávače. Pokud už se pisatel přece jen rozhodne jméno skloňovat, deklinuje ho podle vzoru „žena“.

5.6 Feminina zakončená na [u, ú]

5.6.1 Audrey Tautou

Přehled výskytů tvarů jména *Audrey Tautou* [odry totu] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Audrey Tautou	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Audrey Tautou	1	21	48
	Audrey Tautouová	5	19	51
	Audrey Tatouová	0	3	11
	Audry Tautou	0	1	5
	Audrey Tatou	0	1	5
genitiv	Audrey Tautouové	0	3	8
	Audrey Tautou	0	0	11
	Audrey Tatou	0	0	1
	Audrey Tatouové	0	0	3
dativ	Audrey Tatouové	0	0	1
akuzativ	Audrey Tautou	0	2	4
	Audrey Tautouovou	0	0	4
	Audrey Tatou	0	0	2
	Audrey Tatouovou	0	0	1
instrumentál	Audrey Tautou	2	1	8
	Audrey Tautouovou	0	1	10
	Audry Tatou	0	0	2
	Audrey Tatou	0	0	4
	Audrey Tatouovou	0	0	4
	Audrey Tau - tou	0	0	1

tabulka č. 61

Přehled výskytů tvarů jména *Audrey Tautou* v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Audrey Tautou	Morfeo.cz
N/G/D/A/L/I	Audrey Tautou	1192
	Audrey Tatou	135
nominativ	Audrey Tautouová	119
	Audrey Tatouová	5
G/D/L	Audrey Tautouové	16
A/I	Audrey Tautouovou	15
	Audrey Tatouovou	1

tabulka č. 62

V korpusech registrujeme mimo oficiální variantu příjmení *Tautou* ještě variantu *Tatou*. Jak je dobře vidět na datech z internetového vyhledávače, oficiální podoba jednoznačně převažuje.

V korpusech si jsou podoby s přechýleným příjmením a podoby s nepřechýleným příjmením rovnocenné. Jiná situace je mezi těmito podobami na internetu. Tam nepřechýlené podoby převládají.

5.6.2 *Sue Townsend*

Přehled výskytů tvarů jména *Sue Townsend* [*sjú taunzend*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB a v internetovém vyhledávači Morfeo.cz:

	Sue Townsend	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB	Morfeo.cz
nominativ	Sue Townsendová	5	16	31	411
	Sue Townsedová	1	1	2	0
	Sue Townsend	0	1	5	40
genitiv	Sue Townsendové	0	28	12	62
	Sue Townsend	0	0	9	9
	Sue Townsedové	0	0	2	0
akuzativ	Sue Townsendovou	0	0	1	4
instrumentál	Sue Townsendovou	0	0	2	0

tabulka č. 63

Jak je z tabulky zřejmé, ženská jména zakončená ve výslovnosti na [ú] se neskloňují.

5.6.3 *Drew Barrymore*

Přehled výskytů tvarů jména *Drew Barrymore* [*drú berimór*] v korpusech SYN2005, SYN2006PUB a SYN2009PUB:

	Drew Barrymore	SYN2005	SYN2006PUB	SYN2009PUB
nominativ	Drew Barrymoreová	17	90	162
	Drew Barrymore	10	22	124

	Drew Barrymorová	1	4	11
	Drew Barrymooreová	0	2	0
	Drew Barrymor	0	0	1
	Drew Barrymore	0	0	1
	Drew Barrymoorová	0	0	1
	Drew Barrymooreová	0	0	1
	Drew Barrymoerová	0	0	1
	Drew Barrymorevá	0	0	1
genitiv	Drew Barrymore	2	2	2
	Drew Barrymoreové	0	0	15
	Drew Barrymor	0	0	2
	Drew Barrymorové	0	0	1
dativ	Drew Barrymore	0	0	1
	Drew Barrymoreové	0	0	2
akuzativ	Drew Barrymore	0	0	4
	Drew Barrymoreovou	0	0	11
	Drew Barrymorovou	0	0	1
instrumentál	Drew Barrymore	0	1	6
	Drew Barrymoreovou	0	0	24
	Drew Barrymorovou	0	0	1

tabulka č. 64

Přehled výskytů tvarů jména *Drew Barrymore* v internetovém vyhledávací Morfeo.cz:

	Drew Barrymore	Morfeo.cz
N/G/D/A/L/I	Drew Barrymore	10102
nominativ	Drew Barrymoreová	369
	Drew Barrymorová	37
G/D/L	Drew Barrymoreové	25
	Drew Barrymorové	11
A/I	Drew Barrymoreovou	52
	Drew Barrymorovou	7

tabulka č. 65

Stejně jako u jména *Sue*, nenašli jsme ani u tohoto antroponyma podobu, ve které by bylo rodné jméno deklinované.

6 Závěr

U maskulin zakončených ve výslovnosti na [a] nebo [á] je situace poměrně ustálená. Většina jmen je skloňováno podle vzoru tak, jak uvádí jazykové příručky. Jméno *Mahátma Gándhí* a nečiní pisatelům problémy z hlediska morfologického, ale z hlediska pravopisného, což je pravděpodobně zapříčiněno „exotičností“ jména. Velkou rozkolísanost jsme zjistili u jména *Federico García Lorca*. To je jednak způsobeno tím, že jméno obsahuje dvě příjmení a pisatelé tedy mohou vedle skloňování obou částí volit i možnost, u které zůstává první příjmení nesklonné, a také tím, že jména typu *Federico* a *Lorca* lze v nepřímých pádech psát s grafémem *-c-* i *-k-*. Výskyty tvarů s *-c-* jsou přitom srovnatelné s výskyty podob s *-k-*. Rozdílné výsledky jsme zaznamenali u jmen, ve kterých samohláskovému písmenu *-a-* předchází písmeno *-i-*. Zatímco příjmení *Moravia* je v naprosté většině deklinováno podle vzoru „*předseda*“, u jména *Rainer Maria Rilke* skloňování druhého rodného jména kolísá mezi vzory „*předseda*“ a „*muž*“. Antroponyma zakončená ve výslovnosti na [oa] byla v našem výzkumu zastoupena jmény *Pierre Mauroy*, *Pierre Bérégovoy* a *Stéphan Courtois*. Z dat jsme zjistili, že tato jména se v drtivé většině případů skloňují podle vzoru „*muž*“. Rozkolísanost byla zjištěna v jejich pravopise. Velkou rozkolísanost v pravopisu jsme registrovali u jména *François Villon*. U jména *Janne Niinimaa* jsme našli doklad toho, že by se příjmení deklinovalo, pouze na internetu a pouze ve dvou případech.

Zajímavá data jsme získali o jméně *Jessica Alba*. Jméno je rozkolísané jak z hlediska pravopisného, tak i z hlediska morfologického. U rodného jména si konkurují ortografické varianty s *-c-* a s *-k-*, u příjmení tvary přechýlené, tvary nepřechýlené a skloňované a tvary nepřechýlené a nesklňované. K dalším femininům zakončených ve výslovnosti na [a] nebo [á]: Rodná jména *Sarah* a *Oprah* zůstávají nesklonná. Jméno *Sarah* je deklinováno pouze tehdy, pokud se vyskytuje v počeštěné podobě *Sára*. U jména *Sophia Loren* jsme registrovali používání několika variant rodného jména. Nejčastěji se objevovala varianta *Sophia* a počeštěná varianta *Sofia*. Jméno *Nausikaa* podléhá ve většině případů deklinaci, nesklonné zůstává pouze výjimečně. Zaznamenali jsme také několik ortografických variant tohoto jména. Po ortografické stránce jsou také zajímavá

jména *Dorothea Lange*, *Alicia Keys* a *Maria Skłodowska-Curie*. I u těchto jmen jsme registrovali několik pravopisných variant rodných jmen. U jména *Maria* převládá počeštěná varianta. Zcela ustálené, a to jak z hlediska pravopisného, tak i z hlediska morfologického, je španělské jméno *Conchita*.

Velký počet podob jsme objevili u maskulin zakončených ve výslovnosti na [o] či [ó]. U jména *Francisco Franco* je to dáno hlavně tím, že v nepřímých pádech se vyskytují jak varianty s -c-, tak i varianty s -k-. V nominativu převládají tvary s -c-, v ostatních pádech uživatelé volí spíše podoby s -k-. U jména *Tycho Brahe* se častěji vyskytuje jméno bez členu, tedy *Tycho Brahe*. V neurčitých pádech mají mírnou převahu formy, které obsahují kmenový formant -on-. U jména *André Malraux* převládá skloňování podle vzoru „muž“ nad deklinací podle vzoru „pán“. Příjmení *Shaw* podléhá, až na výjimky, deklinaci. Deklinace podle vzoru „pán“ byla zjištěna u rodného jména *Paolo* a u příjmení *Boccaccio*. Kolísání z hlediska ortografického jsme zaznamenali u jmen *Danny DeVito* a *Mao Ce-tung*.

Feminina zakončená ve výslovnosti na [o] nebo [ó] zůstávají nesklonná. Dokonce i jméno *Kalypso* se v naprosté většině objevuje nedeklinované, a to i přesto, že podle Internetové jazykové příručky je skloňování možné. U příjmení *Kirilenko* jsme zaznamenali dominanci přechýlených tvarů nad nepřechýlenými.

Maskulina zakončená ve výslovnosti na [u, ú], která v našem výzkumu reprezentovala například jména *Victor Hănescu*, *Edgar Allan Poe*, *Paulo Coelho* a *Matthew Perry* nečiní pisatelům z morfologického hlediska problémy. Stejně jako u jména *Mahátma Gándhí*, velké množství pravopisných variant bylo nalezeno také u dalšího indického jména, a to *Džaváharlál Nehru*.

Nepočetná feminina zakončená ve výslovnosti na [u] či [ú] byla v našem výzkumu zastoupena rodnými jmény *Sue* a *Drew* a příjmením *Tautou*. Jména *Sue* i *Drew* se vyskytují pouze v nesklonných podobách. U příjmení *Tautou* převládají přechýlené podoby nad těmi nepřechýlenými.

7 Anotace

Příjmení a jméno autora: Lukáš Chytil

Název katedry a fakulty: Katedra bohemistiky, Filozofická fakulta

Název diplomové práce: Pravopisné a morfologické adaptace přejatých antroponym zakončených na [a], [á], [o], [ó], [u], [ú] (na materiálu korpusu SYN2005, SYN2006PUB, SYN2009PUB, popř. textů na morfeo.centrum.cz) /
Ortographical and morphological adaptations of foreign proper names ending at [a], [á], [o], [ó], [u], [ú] (corpora SYN2005, SYN2006PUB, SYN2009PUB)

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Božena Bednaříková, Ph.D.

Počet znaků: 108087 (včetně mezer a poznámek pod čarou)

Počet titulů použité literatury: 32

Klíčová slova: propria, antroponyma, přechylování, příjmení, rodné jméno, morfologie, pravopis, deklinace, korpus

Charakteristika diplomové práce: Magisterská diplomová práce sleduje pravopisné a morfologické adaptace vybraných přejatých antroponym zakončených ve výslovnosti na [a, á, o, ó, u, ú]. V teoretické části se zabývá vlastními jmény obecně, vykládá zásady skloňování cizích antroponym a popisuje korpusy, se kterými se pracovalo. V praktické části hodnotí nalezená data z hlediska morfologického a ortografického.

8 Seznam literatury

CHYTIL, Lukáš. *Obouvidová slovesa v ČNK*. Opava, 2008. 65 s. Nepublikovaná bakalářská práce. Slezská univerzita v Opavě.

ČECHOVÁ, Marie, et al. *Čeština - řeč a jazyk*. 1. vyd. Praha : ISV, 1996. 380 s.

ČERMÁK, František; BLATNÁ, Renata (eds). *Jak využívat Český národní korpus*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 180 s.

ČERMÁK, František; BLATNÁ, Renata (eds). *Korpusová lingvistika: Stav a modelové přístupy*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2006. 358 s.

Český národní korpus - SYN2005. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2005. Dostupný z WWW: <<http://www.korpus.cz>>.

Český národní korpus - SYN2006PUB. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2006. Dostupný z WWW: <<http://www.korpus.cz>>.

Český národní korpus - SYN2009PUB. Ústav Českého národního korpusu FF UK, Praha 2010. Dostupný z WWW: <<http://www.korpus.cz>>.

Český národní korpus [online]. 2006 [cit. 2011-04-17]. Korpus SYN2006PUB. Dostupné z WWW: <<http://ucnk.ff.cuni.cz/syn2006pub.php>>.

ČERMÁK, František; SCHMIEDTOVÁ, Věra. Český národní korpus – základní charakteristika a širší souvislosti. *Národní knihovna : Knihovnická revue* [online]. 2004, roč. 15, č. 3, [cit. 2011-04-16]. Dostupný z WWW: <<http://full.nkp.cz/nkkr/nkkr0403/0403152.html>>.

VÁHALA, František. *O češtině pro Čechy*. 2. vyd. Praha : Orbis, 1963. Skloňování vlastních jmen osobních a místních, s. 167-209.

HONZÁKOVÁ, Marie; ROMPORTL, Milan. *Čteme je správně? : slovníček výslovnosti cizích jmen*. 1. vyd. Praha : Albatros, 1981. 343 s.

ÚJČ AV ČR. *Jazyková poradna ÚJČ AV ČR* [online]. 2008 [cit. 2011-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://prirucka.ujc.cas.cz/>>.

KARLÍK, Petr; NEKULA, Marek; PLESKALOVÁ, Jana (eds). *Encyklopedický slovník češtiny*. 1. vyd. Praha : NLN, 2002. 604 s.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Naše a cizí příjmení v současné češtině*. 1. vyd. Liberec : Tax Az Kort, 2002. 256 s.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Příjmení v současné češtině : jazyková příručka*. 1. vyd. Liberec : Az Kort, 1992. 185 s.

KNAPPOVÁ, Miloslava. Přechylování příjmení v češtině : Pravidla a systematický přehled. *Naše řeč*. 1979, roč. 62, s. 225-233.

KNAPPOVÁ, Miloslava. Přechylování příjmení jako problém kodifikační a legislativní (návrh doplňkové kodifikační úpravy). *Naše řeč*. 1992, roč. 75, s. 12-21.

KNAPPOVÁ, Miloslava. K jazykovým a právním aspektům přechylování příjmení v češtině. *Naše řeč*. 2003, roč. 86, s. 113-119.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Jak se bude vaše dítě jmenovat*. 4. vyd., přeprac. a dopl. Praha : Academia, 2006. 651 s.

KNAPPOVÁ, Miloslava. Skloňují se jména jako Jessie?. *Naše řeč*. 1988, roč. 71, s. 106-108.

KUČERA, Jiří; ZEMAN, Jiří. *Výslovnost a skloňování cizích osobních jmen v češtině : anglická osobní jména*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 1998. 141 s.

LONÍKOVÁ, Lucie. *Pravopisné a morfologické adaptace cizích proprií v češtině : antroponyma francouzského původu*. Olomouc, 2008. 57 s. Nepublikovaná bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

LONÍKOVÁ, Lucie. *Pravopisné a morfologické adaptace cizích proprií v češtině : antroponyma a toponyma francouzského původu*. Olomouc, 2010. 89 s. Nepublikovaná diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

Mluvnice češtiny 1. 1. vyd. Praha : Academia, 1986. 566 s.

Mluvnice češtiny 2. 1. vyd. Praha : Academia, 1986. 536 s.

Pravidla českého pravopisu. 1. vyd. Praha : Academia, 2005. 391 s.

Příruční mluvnice češtiny. Vydání druhé, opravené. Praha : Lidové noviny, 2008. 799 s.

SEDLÁČEK, Miloslav. Jak skloňovat francouzské příjmení Scribe?. *Naše řeč*. 1973, roč. 56, s. 111-112.

SEDLÁČEK, Miloslav. Tvoření přídavných jmen přivlastňovacích od cizích příjmení. *Naše řeč*. 1984, roč. 67, s. 59-76.

SMEJKALOVÁ, Kamila. Ženská osobní jména v morfologickém systému češtiny. *Naše řeč*. 2007, roč. 90, s. 225-236.

HLADKÁ, Barbora; KRÁLÍK, Jan. Proměna Českého akademického korpusu. *Slovo a slovesnost*. 2006, roč. 67, č. 3, s. 179-194.

ZEMAN, Jiří. Problémy se skloňováním: Stanley cup 1993 aneb McSorley, Robitaille a ti druzí. *Naše řeč*. 1997, roč. 80, s. 81-86.